

Univerzita Karlova V Praze

Pedagogická fakulta

Ústav profesního rozvoje pracovníků ve školství

Fenomén školní uniformy/School uniform phenomenon

Martina Khyrová (roz. Berková)

Obor studia: Vychovatelství
Typ studia: Kombinované studium
Vedoucí práce: Mgr. Jiří Hanuš
Rok zpracování: červen 2014

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a veškeré použité informační zdroje jsem uvedla v seznamu. Dále prohlašuji, že tato bakalářská práce nebyla využita k získání stejného nebo jiného titulu.“

V Praze dne 18. června 2014

.....

Poděkování

Chtěla bych tímto poděkovat panu Mgr. Jiřímu Hanušovi za jeho odborné vedení mé bakalářské práce a dále děkuji své rodině a nejbližším za podporu a trpělivost.

Abstrakt

Práce zpracovává téma fenoménu školních uniforem. Seznamuje nás s uniformitou v oblékání, se stručnou historií vzniku uniforem a následně s historií zavádění uniforem na školách. Práce mapuje některé státy, ve kterých mají školní uniformy dlouholetou tradici, a seznamuje nás se školami v České republice, kde je tento trend na začátku. Cílem práce je zmapovat, kde se u nás školní uniformy nosí, co vše obnáší zavedení uniforem na českých školách a jaké výhody a nevýhody vyplývají ze školní uniformové kázně. Formou výzkumného šetření pomocí dotazníku je zjišťováno, co si širší veřejnost o uniformové kázni na českých školách myslí a jak na ně samotné uniformy ve školách působí.

Ve výtvarně didaktické části práce jsou předloženy návrhy výtvarných úkolů, které jsou s tématem uniformity spojené. Následuje prezentace zrealizování těchto návrhů.

V autorské části práce jsou předloženy vlastní kresebné návrhy školní uniformy. Návrhy jsou předány zkušenému kreslíři, který je oživí pomocí figurální kresby.

Klíčová slova: uniforma, škola, dress code, nosit, výtvarná výchova

Abstract

This thesis deals with the phenomenon of school uniforms in the Czech Republic. This paper will introduce you to the concept of wearing uniforms, the brief beginnings of uniforms and finally the introduction of uniforms at schools.

You will be introduced to some countries which have a long tradition of school uniforms and those in the Czech Republic who are just at the very beginning.

The aim of this thesis is to map out where the school uniforms are worn, decipher which factors are needed when introducing uniforms in Czech schools and what are the advantages and disadvantages resulting from the implementation of the wearing of uniforms in Czech schools.

I will present my findings based on a research survey of the wider public in which I have posed the question of what the public thinks of school uniforms and what effect this has on their perception of uniforms.

I also present detailed photographic artwork drafts which represent uniformity. What follows in this paper is the implementation of these concepts as well as my own graphic examples of school uniforms. These drafts were given to an experienced artist who brought them to life through interpretive painting.

Keywords: uniform, school, dress code, wear, art education

Obsah

1. Úvod.....	7
2. Móda, dress code a uniformita v odívání	8
3. Stručná historie uniforem.....	10
3.1 Historie školních uniforem.....	13
4. Školní uniformy ve světě.....	15
4.1 Velká Británie	15
4.2 Japonsko.....	17
4.3 Indonésie	17
4.4 Polsko.....	18
5. Školní uniformy v České republice.....	19
5.1 Základní škola Františky Plamínkové v Praze	21
5.2 Základní škola a osmileté gymnázium Open Gate.....	24
5.3 Občanské sdružení Parentes	25
5.4 Anglická základní škola na Mendelově náměstí v Brně	27
5.5 Soukromé gymnázium J. A. Komenského v Dubí u Teplic.....	28
5.6 DINO SCHOOLS of PRAGUE	29
5.7 Základní škola Compass.....	30
6. Výzkumné šetření.....	31
6.1 Hypotézy	31
6.2 Metodika	31
6.3 Vyhodnocení dotazníků.....	32
7. Didaktická část.....	45
8. Autorská výtvarná část	54
9. Závěr	60
Literatura a informační zdroje.....	62
ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE.....	64

1. Úvod

Téměř každý z nás se denně setkává s někým, kdo má uniformu přímo na sobě, nebo s někým, kdo i v civilním životě dodržuje určitou uniformitu v oblékání. Aniž si to leckdy uvědomujeme, uniforma je fenomén, který nás obklopuje na každém kroku. Uniformita je součástí našeho života a mnohdy se jí záměrně, či nezáměrně podvolujeme, když se do zaměstnání nebo na některou společenskou událost oblékáme podle určitých pravidel. Ráno vstaneme a po cestě do práce vidíme popeláře v jejich výrazných oranžových uniformách, jdeme do pekařství pro svůj oblíbený koláč a s úsměvem nás vítá prodavačka, která má na sobě zástěru a čepičku s logem daného pekařství. Pod jezdícími schody vedoucími do metra na nás čeká revizor a vzápětí přijíždí řidič, který má na sobě uniformu dopravního podniku. Jsme venku chvíli a můžeme vidět spousty různých uniforem. Ve velkém městě je spíš nelze nevidět. Jsou všude. Mě osobně uniformy obklopují o trochu více než ostatní. Vystudovala jsem Střední policejní školu MV, můj manžel pracoval 10 let u Policie ČR a já jsem posledních 9 let svého života zasvětila uniformě letušky. Snad i toto byly důvody, proč jsem si pro svou bakalářskou práci vybrala téma *Fenomén školní uniformy*. Ve druhé kapitole své práce se zamýšlím nad tím, jakým způsobem se s uniformitou v běžném životě můžeme potkat nebo setkáváme, vysvětlím pojem dress code – významný prvek, který ovlivňuje běžný život moderního člověka, a zmíním další pojmy s ním související. Další kapitola je věnovaná stručné historii vzniku uniforem a historii uniforem ve školství. Hlavním tématem mé práce je však zaměřit se na nošení uniforem ve školách. Zmiňuji se o státech, kde mají školní uniformy dlouholetou tradici. Cíl práce věnuji zjištění, jak je to se školními uniformami u nás v České republice. Zmiňuji školy, kde se uniformy nosí, popisuji, jaké jsou jejich zkušenosti, výhody a nevýhody z uniformové kázně vyplývající. Součástí mé práce je výzkumné šetření formou dotazníku, kterým zjišťuji, co si veřejnost o nošení uniforem na českých školách myslí.

Ve výtvarně didaktické části jsem navrhla, jak se témata obsahově spojená s uniformami mohou uplatnit ve výtvarném typu výuky. Vymyslela jsem konkrétní výtvarné úkoly pro výtvarnou řadu. V autorské výtvarné části jsem nakreslila vlastní návrhy školní uniformy. Své návrhy jsem zadala zkušené malířce, která je oživila pomocí figurální kresby.

2. Móda, dress code a uniformita v odívání

Slovo móda vzniklo z latinského slova *modus*. Jedná se o upřednostňovaný způsob, jak se některé věci dělají či používají. Nejčastěji pojem móda spojujeme s oblékáním. Móda je všude kolem nás, ať už si to uvědomujeme, nebo ne. Je nejen v oblékání, ale i ve stylu života, v umění, v jídle, utváří naše domovy. Móda jde s dobou, ale jejím doprovodným prvkem stále zůstává uniformita stylu. Oblékáme se, abychom něco vyjádřili a někam patřili. Uniformita je zcela přirozený a nevyhnutelný jev, který určuje přijetí člověka do společnosti. Uniformita ukazuje, kam člověk patří, k jaké subkultuře se řadí. Je to takový základní stavební kámen, na kterém si můžeme postavit něco jako svůj vlastní styl, který téměř nikdy zásadním způsobem nepřekročí naši vymezenou hranici. Náš oděv prozradí vkus, sociální roli, společenskou úroveň, zařazujeme se jím do společenské normy, nebo se z ní naopak vyřazujeme. „*Oblečení volíme podle příležitosti: slavnostní oblečení pro společenské příležitosti (formal dress, black tie), pro denní nošení do práce (business dress) a pro neformální příležitosti a volný čas (casual dress). Jdeme-li na společenskou akci, musíme vědět, jaká je její úroveň, protože podle toho volíme stupeň slavnostního oblečení. Obvykle hostitel na pozvánce uvede tak zvaný **dress code**, tedy pokyn, jak se obléci, abychom nevybočovali z normy. (...) V Americe je firemní dress code symbolem loajality: „Přizpůsobil jsem se, patřím k týmu.“ V osobním životě a společenských aktivitách můžeme, ba měli bychom projevit svou individualitu. Jakmile se oblékneme do určitého druhu oblečení, přizpůsobíme se mu i svým chováním. Žena kráčí jinak v džínách a jinak ve velké večerní, jinak sedí, volí jiná gesta. Oblečení je sice vnější prvek, ale velmi rychle ovládne i naše vnitřní ustrojení a vyladí naše chování do souladu s vnějším image. Perfektní oblečení se sladěnými doplňky je jen předpoklad k tomu, abychom ve společnosti zaujali. Nesmíme zapomínat na osobnost. Pokud se v dokonalém kostýmu nebo v drahém večerním obleku neskrývá osobnost, je veškerá naše námaha marná. Poznává se to už při vstupu do sálu, při představování, pohledu, úsměvu, při konverzaci.*”¹

¹ ŠPAČEK, Ladislav. Nová velká kniha etikety. Vyd. 2. Praha: Mladá fronta a.s., 2008, ISBN 978-80-204-1954-5. s.77

Firemní **dress code** je soubor pravidel a doporučení pro zaměstnance a představitele firmy, jak volit vhodné oblečení pro jednotlivé příležitosti. Pokud pravidla oblékání ve firmě fungují, lze spolehlivě rozpoznat jednotlivé hierarchie ve firmě a postavení jednotlivých zaměstnanců, např. vedení firmy, obchodní zástupce, techniky, dělníky, pomocný personál. Předepsaný nebo očekávaný dress code bývá ve větších firmách stanoven jako doporučený nebo vyžadovaný standard. *„Oděv patří k nejindividuálnějším projevům vnějších forem hmotné kultury lidstva, a přece nalzáme v jeho nerozlučném stínu — módě — silné uplatňování pudu napodobování. Psychologové pokládají napodobování, resp. mimetismus za jednu z forem biologické obrany, za přirozený reflex stádních živočichů. Analogie s lidskou společností se nabízí na první pohled. Napodobování je předpoklad, ale i protimluv módy. To, co nazýváme módním procesem, je v podstatě syntéza protikladů. Individualita přitakává univerzu, módě, ale zároveň se chce její pomocí z rámce univerza vymanit. Člověk napodobuje ostatní, ale v tomto napodobení hledá vlastní formu autostylizace. Prakticky hledá svoji vlastní představu sebe samého, pohled „zvenčí“ na základě zkušeností a pozorování okolního světa.“*²

Z hlediska psychologie odívání uniformní oděv stírá věkové i sociální rozdíly pracovníků. Přirozená uniformita oděvu vyplývá ze stejného sociálního statutu, který vede k podobnému nebo stejnému postavení v zaměstnání. S uniformitou se tedy setkáváme každodenně v běžném životě. Mnohdy si ani neuvědomujeme, že je uniforma součástí našeho života a mnohdy se jí nezáměrně podvolujeme a podřizujeme. Automaticky se například do zaměstnání oblékáme podle určitých pravidel. Oděvy jsou významnou součástí identity každého člověka a zároveň jeho včlenění se do určitého společenství. Každý oděv vykazuje v každé době určitou individualitu svého nositele i vývoje, který probíhá ve společnosti. Odívání vyplývá ze života společnosti a stává se zcela přirozenou součástí. Není to pouze racionální činnost, může v něm být i mnoho nejasného a emotivního.

² KYBALOVÁ, Ludmila. *Obrazová encyklopedie módy*. Praha: Svoboda, grafické závody, 1973, s. 623. ISBN 37-006-74 09. str. 13

3. Stručná historie uniforem

Za předchůdce uniformy je považován vojenský stejnokroj. Vojenský oděv je nedílnou součástí oděvní kultury společnosti. „*Vestitura uniformis je latinský výraz pro jednotný vojenský oděv z počátku 14. století, jehož francouzský ekvivalent zní: un habit uniforme a později jen uniforme.*”³ Uniforma má stanovená určitá pravidla, která jsou stejná pro všechny příslušníky.

Uniforma je oděv jednotného charakteru pro lidi, kteří patří k nějaké organizované skupině. Díky stejnému vzhledu umožňuje jednoduché rozpoznávání vzhledu příslušníků skupiny.

vojenská uniforma⁴

³ KUTÍLKOVÁ, Dagmar. Vojenské odívání: od třicetileté války od počátku 20. století. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008, Dějiny odívání. ISBN 9788071069348. s. 51

⁴ [online]. [cit. 2013-08-05]. Dostupné z: <http://www.marinegarde.de/Bilder/Marine1.jpg>

„Vývoj uniforem je nutné zkoumat ve třech základních rovinách, které se navzájem prolínají. První z nich je spojena s tou nejobecnější funkcí oděvu – **ochranou** před nepříznivými vnějšími vlivy – a druhá s funkcí **estetickou**. Vojenský oděv byl totiž zvláštní součástí mužského oděvu. Vzhled jednotlivých součástí stejnokrojů souvisel bezprostředně s oděvním výtvarnictvím, jehož tvůrčí návrhy byly určeny k praktickému využití. Třetí funkcí vojenských stejnokrojů doposud byla a je **specificky vojenská funkce**, jež spočívá ve vnějším odrazu organizační struktury vojska a rozlišení jeho druhů.”⁵

Uniformy můžeme rozdělit na:

- *vojenské* – slouží k rozeznávání příslušníků vojsk různých států; v rámci státu k rozpoznávání jednotlivých složek armády (letectvo, námořnictvo, hradní stráž, ...)
- *politické*
- *policejní*
- *školní*
- *pracovní*
- *vězeňské*
- *sportovní*
- *církevní oděvy*

Oděv je nástrojem, který určuje, ke které skupině a na jaký stupeň společenského žebříčku jeho nositel patří. Podle oděvu bylo snadné rozlišit vojáka od řemeslníka, zemědělce nebo senátora. V 17. století, v období válek, lze nalézt základní důvody vzniku vojenských uniforem odlišení od jednotek nepřítele. Na bojišti se pohybovala masa lidí, která byla oblečena do různých oděvů a v zápalu boje nebylo možno rozlišit, zda soupeř patří k nepříteli, nebo je to spolubojovník.

Vznik uniformy nelze přiřadit k jednotlivci nebo k určitému státu. Vznikla jako produkt potřeb doby a podle dalších požadavků byla upravována a přetvářena. V jejím období lze spatřit i část tradic územních celků, ve kterých vznikla.

⁵ KUTÍLKOVÁ, Dagmar. Vojenské odívání: od třicetileté války od počátku 20. století. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008, Dějiny odívání. ISBN 9788071069348. s. 7

Zavedení uniforem ovlivnily i důvody ekonomické. Vojáci, kteří byli naverbováni do armády, dostávali od majitele vojska služné, které obsahovalo i příspěvek na oděv. Postupně, s rozvojem manufaktur, bylo pro panovníka jednodušší a finančně méně náročné pokud zajistil větší množství plátna a výrobu oděvů zadal dílně sám a vojákům poté šat přidělil. Ušetřil tak nemalé finanční prostředky na vyplácení ošatného. V případě vojáka z armády zůstával oděv majiteli vojska a mohl je tak přidělit dalšímu žadateli o službu v armádě. Střih, materiál a barva uniforem byla plně v moci panovníka a majitele vojska. V některém barevném, až teatrálním provedení uniforem je mnohdy vidět i rozmar tehdejších majitelů a snaha o okázalost a zviditelnění v očích ostatních šlechticů. Uniformy se dříve většinou šily v barvách daného státu nebo podle zálib panovníků se doplňovaly různými detaily. Švédští králové měli rádi modré šály a Oliver Cromwell měl v oblíbě oranžové. Barva „khaki“ se objevila ve vojenském stylu oblékání až v době první světové války. Tehdy vznikla myšlenka, že by bylo dobré, aby vojáci byli nenápadní a v rámci možností splývali s terénem.

3.1 Historie školních uniforem

Historie samotných školních uniforem se datuje už do doby pádu Římské říše a prvních universit. Školní uniforma byla už v té době odrazem účasti studentů na školním programu a sloužila jako sjednocující prvek. „Se vznikem univerzit se vyčlenil ve středověkém odívání pro bakaláře, magistry a mistry šat akademický. Znakem akademické hodnosti se stal „plášť učenců“ – talár, jehož hodnost odlišovala jednotlivé stupně, např. rektor oblékal přes červený talár hermelínový pláštěk a hermelínový biret (pokrývka hlavy), v létě měl předepsaný biret hedvábný. Biret na hlavách ostatních akademiků se barevně lišil podle příslušnosti k jednotlivým fakultám. Nejjednodušší talár (bez hedvábné podšívky a kožešiny) příslušel bakalářům. Ti měli přikázáno nosit místo biretu čepici – tzv. bakalářskou kuklu. Hodnostáři akademické obce dnes oblékají taláry pouze při slavnostních univerzitních příležitostech (např. imatrikulace, promoce apod.). Tento historický oděv je v tomto smyslu symbolem.”⁶

hodnostáři akademické obce⁷

⁶ SKARLANTOVÁ, J. Oděv jako znak. Praha: Univerzita Karlova v Praze - Pedagogická fakulta, str. 137

⁷ [online]. [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <http://www.ff.cuni.cz/2014/04/univerzita-karlova-praze-si-7-dubna-2014-pripomnena-vyroci>

Ve světě mají školní uniformy dlouholetou tradici. Nosí je žáci v Japonsku, Číně, Jižní Koreji, Singapuru, Spojených arabských emirátech, Thajsku, Indii, severní i jižní Americe, Austrálii i v některých státech v Africe. Většina lidí si ve spojení se školní uniformou vybaví hlavně Velkou Británii, kde je studenti oblékají už od 16. století.

V České republice je na rozdíl od výše jmenovaných států situace jiná. Není zde zvykem nosit školní uniformy. Škol, ve kterých je uniformová kázeň zavedená, zatím existuje velice málo a z větší části se jedná pouze o soukromé školy. Snad jen v období bývalého komunistického režimu se nosily pionýrské uniformy, které se skládaly z rudého trojcípého šátku, světle modré "svazácké" košile a tmavě modrých kalhot či sukně. Možná i pouhá vzpomínka na toto období u některých rodičů vyvolává nechuť k zavedení školních uniforem na českých školách.

pionýři v prvomájovém průvodu⁸

⁸ [online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <https://znova2010.signalny.cz/1105/vzpominka-na-prvomajove-pruvody>

4. Školní uniformy ve světě

4.1 Velká Británie

„Ve Velké Británii se školní uniformy začaly nosit už za časů Jindřicha VIII. (16.stol.) Hlavním znakem byly dlouhé modré pláště. Uniformy byly určeny nejprve pro děti na charitativních školách. Na přelomu 19. a 20. století se nosil předepsaný stejnokroj ve formě taláru s baretem, který ve vyučování nosili učitelé i jejich asistenti.”⁹

Dnes se nemusí ve Velké Británii nosit uniformy na všech školách, někde je nemají vůbec a o nošení uniforem se vedou diskuze. O tom, zda se uniforma na britské škole bude nosit a jaká, rozhoduje řídicí orgán té které školy. Na řediteli je pak dohled nad tím, jak se nařízení dodržuje. Uniformy mají stírat sociální rozdíly. Nosí je dívky i chlapci. Předpisy jsou nábožensky tolerantní. V ulicích britských měst tak lze často vidět školačky s muslimskými šátky nebo žáky s typickým turbanem sikhů. Většinou je předepsaná barva horního dílu oblečení. Trička, mikiny, bundy mají logo a zpravidla se kupují přímo ve škole. Škola také stanoví barvu kalhot a sukní, většinou šedou nebo černou. Ty se pak prodávají ve většině obchodních řetězců. Podle nejnovějších statistik kompletní uniforma žáka základní školy stoupla v průměru na 160 liber, na střední školy je to ještě o 40 liber více. Školy navíc často mění názvy a loga, a tak z nejvyšších míst přišla výzva, aby se cena uniforem udržela v rozumných mezích. Po celé Británii mohou sociálně slabé rodiny požádat místní úřad o finanční příspěvek na nákup uniformy nebo dostanou speciální voucher.¹⁰

Snad nejznámější školou ve velké Británii, kde se dodržuje přísná uniformová kázeň, je ETON. Na této škole neuznávají žádné moderní trendy a jsou stále přísně konzervativní.

⁹ KÁDNER, O., Vývoj a dnešní soustava školství. Díl třetí. Nakladatelství Československé obce učitelské. Praha 1933

¹⁰ [online]. [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/evropa/_zprava/ve-velke-britanii-jsou-skolni-uniformy-dlouha-leta-samozrejmosti--1105826

ETON je soukromá chlapecká škola. Chlapci zde studují od 13–18 let. Studuje zde zhruba 1 300 chlapců, z toho 15 % přichází ze zámoří, výuku zajišťuje zhruba 150 učitelů. V roce 1440 ji založil Jindřich VI. Nyní škola zodpovídá za vzdělání potomků pocházejících z královské rodiny, jejího příbuzenstva i z významných britských rodin. Z 53 ministerských předsedů Velké Británie jich zde studovalo 19, včetně současného šéfa vlády Davida Camerona. Kromě těchto 19 britských ministerských předsedů zde studovali George Orwell, Henry Moore, Ian Fleming. Studium v Etonu také absolvovali současní britští princové William a Harry. Etonská uniforma byla standardizována v 19. století. Po učitelích se také vyžaduje formální školní oblek.

*školní uniforma Velká Británie*¹¹

*školní uniforma ETON*¹²

¹¹ [online]. [cit. 2013-09-08]. Dostupné z: <http://www.dailyrecord.co.uk/entertainment/tv-radio/christine-bleakley-looks-top-of-the-form-1081245>

¹² [online]. [cit. 2013-11-09]. Dostupné z: <http://layersands swathes.com/2011/11/09/is-it-weird-that-i-want-an-eton-school-uniform-for-my-winter-wardrobe/>

4.2 Japonsko

Japonsko představilo školní uniformy v pozdním 19. století. Ve většině, ne-li ve všech japonských školách, jsou školní uniformy povinné. Každá škola má uniformu jinou. Jiný střih, jiné barvy a také rozdílné uniformy na zimu a na léto. Proto není divu, že se školní uniformy staly módou. Uniformy tvoří bílá košile, kravata, sako se školním symbolem, kalhoty pro chlapce a tartanová sukně pro dívky. Bez ohledu na typ škol má každá škola letní verzi. Tradičně je uniforma v černé barvě, v barvě námořnické modři nebo tmavě modré barvě. Vrchní díl uniformy má stojánkový límec, na který se připínají odznaky. Bývá to emblém školy, často také ročník, který student navštěvuje. Kalhoty jsou rovného střihu, jednobarevné, stejné barvy jako vrchní díl, s černým nebo tmavým páskem. Chlapci k nim nosí tenisky. Námořnický obleček je častý styl uniforem na dívčích školách, vzácněji i na základních školách. Uniforma se skládá z halenky s límcem námořnického typu a skládané sukně. Také tento typ uniformy má svoje verze pro roční období (různá délka rukávu a různost materiálu). Stuha, která je ovinutá kolem límce má také mnoho variací. Jako kravata, americká vázanka, šátek kolem krku a mašle. Časté barvy pro tyto uniformy jsou: námořnická modř, bílá, šedá, světle zelená a černá. Boty, ponožky a ostatní doplňky jsou velice často předepsané jako součást uniformy. Ponožky jsou většinou bílé nebo v barvě námořnické modři. Často však nosí dívky místo ponožek podkolenky, které se k námořnickým uniformám lépe hodí a vypadají více módně. Boty jsou hnědé nebo černé polobotky.¹³

4.3 Indonésie

Barvy státní vlajky tvoří součást školní uniformy žáků indonéských základních škol. Dívky nosí červenou sukni a bílou košili, chlapci červené krátké kalhoty a bílou košili. Uniforma nižší střední školy se skládá z modré a bílé barvy a vyšších středních škol z barvy šedé a bílé.

¹³ [online]. [cit. 2013-09-09]. Dostupné z: <http://gothiciri-chan.blog.cz/0801/part-iv>

*školní uniforma Japonsko*¹⁴

školní uniforma Bali

4.4 Polsko

Dříve měly školní stejnokroje v Polsku více než stoletou tradici. Jejich povinné znovuzavedení před několika lety vyvolalo velké diskuze. Hlavním důvodem pro zavedení školních uniforem bylo násilí na školách. V jedné polské škole žáci natočili fingované znásilnění své spolužačky, které pak vystavili na internetu. Dotyčná dívka pak spáchala sebevraždu. Dívka prý byla vyzývavě oblečená. Bývalý ministr školství Roman Giertych pod touto záminkou nařídil zákonem povinné stejnokroje. Podle něj měly uniformy posílit pořádek a kázeň, současně také měly potlačit sociální rozdíly mezi žáky. Když ale v září 2007 měli polští žáci přijít do škol v uniformách, realita byla jiná. Zákon sice uniformy nařídil, avšak zároveň pro ty rodiče, kteří ho porušili, nestanovil žádné sankce. Někdy neměli žáci uniformy proto, že je polské textilní firmy nestihly ušít, někdy proto, že se školní model rodičům nelíbil. V některých případech hrály roli finance, rodičům přišly drahé. Průzkum mezi Poláky uvádí, že krok vlády Jaroslawa Kaczynského schválilo 60 % rodičů. V mnoha případech se uniformy staly částí identifikace žáků se školou. Rozhodnutí, zda uniformy nosit, či nenosit, záleží na řediteli školy.

¹⁴ [online]. [cit. 2013-09-10]. Dostupné z: <http://www.keihanenglish.blogspot.cz/2011/06/uniforms-japanese-fashion-everyone.html>

5. Školní uniformy v České republice

V České republice se školními uniformami téměř nesetkáme. Jejich nošení u nás nikdy nemělo žádnou tradici a v současné době se o jejich plošném zavedení neuvažuje. Během psaní své bakalářské práce jsem zjistila, že se děti školou povinné, dospělí ani psychologové na postoji k uniformám neshodnou. Nejčastějším argumentem, proč říci ano školním uniformám, je setření sociálních rozdílů. Argumentem, proč říci ne, je potlačení dětské individuality. Nejistila jsem, že by se u nás někdo zabýval dopadem zavedení školních uniforem, a tak se nedá spolehlivě říci, zda se uniformované děti mezi sebou méně posmívají, méně šikanují nebo zda jsou menší osobnosti než děti neuniformované.

O problematice uniforem na českých školách se čas od času diskutuje a z tohoto důvodu se Národní parlament dětí a mládeže v roce 2009 rozhodl zjistit, je-li vůbec o zavedení školních uniforem zájem. Výzkumu se zúčastnilo 1 769 respondentů z řad dětí. 43 % dotázaných se vyslovilo pro uniformy, 34 % se vyslovilo proti uniformám, 19 % o tom nikdy nepřemýšlelo a 4 % dětí mělo jiný názor. PhDr. Václav Mertin, který pracuje na katedře psychologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a je dětským psychologem v soukromé Pražské pedagogicko-psychologické poradně, se v článku na portále www.zena.centum.cz vyjadřuje k nošení uniforem v českých školách. Pro uniformy není. Říká, že základní nabídka škol by měla být bez uniforem. Ale pokud někdo z rodičů vidí v uniformách přidanou hodnotu, měl by mít možnost si takovou školu pro své dítě zvolit. Stejně tak, pokud nestátní zřizovatel školy má za to, že uniformy jsou významné pro dokreslení charakteru školy, tak je správné, že tuto možnost využije. Zamýšlí se, zda jsou uniformy schopné odstranit nebo alespoň zmírnit dopady sociálních rozdílů. Zmiňuje, že pokud všichni nosí stejné oblečení, na základě samotného oblečení není nikdo „socka“. Je pravdou, že oblečení se pak stává atributem a určitý význam mu připsat můžeme, ale také nemusíme. Podstatnou roli může hrát fakt, zda dítě nosí rovnátka nebo jaký má mobil. Další výhodou spatřuje v tom, že uniforma může posilovat vědomí soudržnosti (což zároveň může posilovat vědomí, že ti v jiných uniformách k nám nepatří, jsou cizí) a na druhou stranu se může žák lépe identifikovat v případě nepatřičného chování. Uvádí, že vztah k uniformám částečně souvisí s věkem dítěte a postupem při zavádění. Lépe ji přijme žák první třídy než žák třídy sedmé, a pokud by se uniformy zaváděly postupně od první třídy, tak ji ani dospívající nebude řešit.

Jako nevýhodu uvádí, že uniformy jsou v rozporu se začínající snahou na českých školách pěstovat individualitu a rozvíjet jedinečné schopnosti každého dítěte proti desítky let uskutečňované hromadnosti. Opatření o zavedení uniforem nevnímá jako škodlivé, ale přidaná hodnota je podle něj mizivá, pokud vůbec nějaká.

Ve své práci mapuji školy, kde je školní uniformová kázeň zavedená. Školy, o kterých se mi podařilo zjistit, že se u nich uniformy nosí, jsem oslovila prostřednictvím emailu s dotazy na tuto problematiku. V některých školách jsem si domluvila osobní schůzku. Dotazovala jsem se na důvod zavedení uniforem, na přijetí uniforem, na výhody a nevýhody nošení uniforem, na materiály, ze kterých jsou uniformy šité, na autory návrhů uniforem, na cenu uniforem a kdo je platí.

Z některých škol mi odpověděli obratem a byli ochotni spolupracovat, některé školy se i přes mou opakovanou žádost nevyjádřily. V jednotlivých podkapitolách uvádím veškeré získané informace z osobních či telefonních rozhovorů, z emailové komunikace, novinových článků a také z internetových stránek jednotlivých škol, na kterých problematiku školních uniforem prezentují. Nejvíce prostoru věnuji Základní škole Františky Plamínkové v Praze, protože se jedná o jedinou státní školu v České republice, kde byly uniformy zavedeny. Dále zmiňuji soukromou základní školu a soukromé gymnázium Open Gate, které je v očích veřejnosti v souvislosti se školními uniformami nejvíce spojováno. Další podkapitoly věnuji občanskému sdružení Parentes, které je zřizovatelem mateřských škol a základní školy, Anglické základní škole na Mendelově náměstí v Brně, soukromému Gymnáziu J. A. Komenského v Dubí u Teplic, DINO SCHOOLS of PRAGUE a nově vznikající Základní škole Compass v Praze. Pro lepší představu k danému tématu jsem ke každé zmiňované školní instituci přidala obrázek, kde je vidět konkrétní školní uniforma. Všechny školy mají určitou společnou skupinu motivů, které je vedly k zavedení školních uniforem, avšak pro jednotlivé školy je ten nejdůležitější motiv rozdílný. Pro některou školu je důležitá prestiž a jistá výjimečnost plynoucí z uniformové kázně, pro jinou je to víra v částečné smazání sociálních rozdílů mezi žáky a pro další školu je důležitý pocit sounáležitosti a identifikace se školní institucí.

5.1 Základní škola Františky Plamínkové v Praze

V mé bakalářské práci se nejvíce budu zabývat Základní školou Františky Plamínkové. Jedná se o jedinou státní školu v České republice, která se rozhodla zavést nošení školních uniforem. V této škole jsem byla osobně a vše probrala s paní Mgr. Míšou Nevyhoštěnou, která má uniformy u nich ve škole na starost. Touto cestou bych jí chtěla poděkovat za velice vřelé přijetí, za to, že mi odpověděla na všechny mé otázky, a za to, že na toto téma byla velice otevřená.

Základní škola Františky Plamínkové je státní škola s rozšířenou výukou jazyků, která má více než 120letou historii. Tato škola se na začátku školního roku 2012 stala průkopníkem změny, která se v českých lavicích státních škol nevidí. Skoro padesát prvňáčků přišlo do školy ve školních uniformách. Jejich první den ve škole byl provázen velkým zájmem médií. Byli zde novináři z různých periodik (viz. Příloha č. 1) a lidé z televizních stanic. Nápad zavedení uniforem se zrodil v hlavě tehdejšího místostarosty Prahy 7 Daniela Štěpána. Myšlenka větší rovnosti v lavicích se zalíbila i řediteli školy Jindřichu Koudelovi a ten ji přijal za svou. „Samozřejmě, že se děti liší svačinami, mobily a vyprávějí si, kde byly na dovolené. Ale oblečení je první, na co koukají,” vysvětloval ředitel, proč se rozhodl stejnokroje u svých prvňáků zavést. Než je děti 3. září 2012 poprvé oblékly, musel ředitel zhruba rok přesvědčovat učitele a rodiče. „Často to bylo bouřlivé, část pedagogického sboru se do poslední chvíle stavěla proti. Nakonec jsme se dohodli, že zkusíme stejnokroje jeden rok a potom zhodnotíme, jestli má smysl pokračovat,“ shrnuje Koudela. Ředitel spolu s rodiči nejprve oslovil asi patnáct firem, včetně mezinárodních gigantů, jako je Adidas nebo Marks and Spencer. Pro ty však nebyla stotisícová zakázka dostatečně lákavá. Růžové a modré stejnokroje nakonec ušila česká firma Patrik Loebe.¹⁵ První rok hradí uniformy Městská část Prahy 7, poté by si je podle původního plánu měli hradit rodiče částečně sami. Peníze samozřejmě nejsou jediným důvodem, proč část rodičů uniformy odmítá. Z necelé padesátky přijatých prvňáčků se dvěma dětem do uniforem opravdu nechtělo, a tak se jejich rodiče rozhodli dát své děti na jinou školu.

¹⁵ [online]. [cit. 2013-09-12]. Dostupné z: <http://www.eduin.cz/clanky/skolni-uniformy-ano-nebo-ne/>

Ve školním roce 2012/2013 tvořilo uniformu tričko s logem školy, královsky modré tričko pro chlapce, malinově růžové tričko pro dívky a dále mikina v podobné barvě. Na návrhu uniforem se významně podíleli i žáci školy. Po špatných zkušenostech s kvalitou materiálu v prvním roce projektu se škola ve spolupráci s rodiči rozhodla změnit dodavatele a pro přípravu uniforem ve školním roce 2013/2014 vedení školy znovu oslovilo britskou firmu Marks and Spencer, která nyní školní uniformy dodává. Uniformu tak nyní tvoří bílá polotrika, červené a modré svetry. Na stránkách školy se píše, že stávající uniformy jsou elegantní a reprezentativní, což nepovažují za jedinou a stěžejní přednost nošení školních uniforem. Za další výhody uniforem škola považuje vyjádření příslušnosti ke škole, podporu soudržnosti a sounáležitosti mezi žáky, potlačení šikany pramenící ze sociálních rozdílů mezi žáky, pozitivní ovlivnění chování žáků jak ve škole, tak na veřejnosti a v neposlední řadě stírání rozdílů v sociálním statutu žáků a jejich rodin. Pro řadu rodičů není zanedbatelný ani finanční aspekt zavedení jednotného školního oblečení. I přes vyšší jednorázovou cenu se snižují náklady na pořízení dalších druhů oblečení dětí. Navíc je v provozu internetová burza, na které mohou rodiče prodat a koupit školní uniformy. Městská část Prahy 7 prodloužila rozhodnutím podporu projektu školních uniforem. Do roku 2017 bude financovat pořízení uniforem pro žáky prvních tříd, pokud cena uniformy na jednoho žáka nepřesáhne dva tisíce korun. Dále se bude podílet na financování uniforem pro žáky pilotních tříd padesáti procenty z výsledné částky. Poté bude celý projekt vyhodnocen a bude rozhodnuto o jeho případném prodloužení.

O uniformách se s rodiči, kterých se to týká, stále mluví. V současné době se situace má tak, že většina rodičů by po nabytých zkušenostech uniformy zrušila. Na začátku šli rodiče s dětmi do projektu s nadšením, ale to postupem času vyprchalo. Dětem se do uniforem nechce, chtějí nosit své vlastní oblečení. Rodiče jedné žákyně přišli s tím, že jejich dcera má vyloženě trauma z ranního oblékání uniformy, a tak jako jediná ze třídy chodí ve svém oblečení. Jen několika málo rodičům a jejich dětem uniformy nevadí, neřeší to a uniformy berou jako daný fakt. Na jedné rodičovské schůzce zazněl návrh, že by děti nosily uniformy od pondělí do čtvrtku a v pátek by si mohly obléci své vlastní oblečení. Samotné paní magistře Nevyhoštěné se uniformová kázeň líbí, i přes to, že jsou se zavedením uniforem spojené velké problémy. Zajistit kvalitního dodavatele, řešit s rodiči a dětmi jejich spokojenost a nespokojenost, které vyplývají z uniformové kázně. Největší výhodu vidí v tom, že jsou děti v uniformách ve škole upravené.

Mezi jednu z mnoha povinností žáků vyplývajících ze školního řádu patří chodit do školy čistý, řádně upravený, ve vhodném oblečení. Podle paní magistry Nevyhoštěné to je někdy, zvláště u starších žáků, problém. Proto by se jí líbilo, kdyby projekt vydržel a v uniformách chodili všichni žáci, nejen ti nejmladší. Ale k tomu nejspíš nedojde, protože sama cítí začínající velkou nevoli rodičů v pokračování projektu. Já osobně jsem mluvila s tatínkem, který má na škole své dvě děti. Syna ve druhé třídě a dceru ve čtvrté. Jeho zkušenost je taková, že zpočátku synovi uniforma nevadila vůbec, teď už mu trošku vadit začíná, ale stále to výrazněji neřeší. Starší dcera, které se uniformová kázeň netýká, by si uniformu přála. Otázkou je, na jak dlouho. Mně samotné jejich uniformy přišly hezké a vkusné. Pohled na plnou třídu dětí v uniformách se mi líbil. Věřím tomu, že se najde nějaké společné řešení, které bude vyhovovat všem. Například, že by se uniformy nosily jen při významných akcích školy nebo jak navrhl jeden z rodičů, některý den v týdnu by žáci nosit uniformy nemuseli a do školy by přicházeli ve vlastním oblečení.

*školní uniformy ZŠ Františky Plamínkové*¹⁶

*školní uniformy ZŠ Františky Plamínkové*¹⁷

^{16, 17} [online]. [cit. 2014-03-18]. Dostupné z: <http://plaminkova.cz/pro-rodice/skolni-uniformy>

5.2 Základní škola a osmileté gymnázium Open Gate

Soukromá základní škola a soukromé osmileté gymnázium Open Gate patří u nás mezi nejvýraznější školy, kde je zavedena školní uniformová kázeň. Ve školním akademickém roce 2005/2006 bylo poprvé otevřeno osmileté gymnázium. Mísí se tu děti z velmi chudých rodin s dětmi z bohatých rodin. Uniformy mají zdůrazňovat příslušnost studentů ke škole. Získala jsem kontakt na paní Bémovou, která má školní uniformy v Open Gate na starost. Sdělila mi, že již myšlenka založení školy byla od počátku spojena s nošením uniformy, čemuž předcházela návštěva podobných škol nejen u nás, ale především v zahraničí. Již při přípravách před otevřením školy pracovali členové vedení školy s módní návrhářkou, tenkrát Zdenou Šafkou Řehákovou, na návrhu uniformy a výběru dodavatelů. Co se týče materiálů, v současné době se používá stejný či velmi podobný. U sak dívčích i chlapeckých, dívčích vestiček a kalhot letních i zimních pro všechny studenty je to tmavě modrá tkanina složená z 65 % PES a 35 % bavlny. Další materiál, který se používá na zimní sukně, je kvalitní polovlněná kostka v zelenomodré variaci. Letní sukně nechávají ušít z červeno-zeleno-modré látky, složené z viskózy 50 % a polyesteru 50 %. Vše výše jmenované tvoří základ uniformy a je doplněno bílými bavlněnými halenkami s dlouhým a $\frac{3}{4}$ rukávem, u chlapců košilí s dlouhým a krátkým rukávem. Do sestavy rovněž patří tmavě modré kravaty, pro chlapce o 2 cm širší než pro děvčata. V chladnějším období doplňuje uniformu svetr do tvaru písmene V v tmavě modré barvě, kolem výstřihu a rukávů lemovaný červenýma a zeleným proužkem, nebo červený s modrým a zeleným proužkem. Postupem času se na základě podnětů a připomínek studentů vytvořil komplet, který je pohodlný a slušivý. Denně mají studenti možnost odnést si části uniformy do prádelny v areálu školy a druhý den si je vyzvednout.

školní uniforma Open Gate

5.3 Občanské sdružení Parentes

Občanské sdružení Parentes je zřizovatelem a provozovatelem dvou mateřských školek a jedné základní školy. Na svých stránkách uvádí důvody, které je k zavedení uniforem vedly. Jedná se o velmi pohodlné a vkusné oblečení, které se dobře udržuje. Dětem dávají uniformy lepší pocit sounáležitosti ke kolektivu ve školce a ve škole, podporují přátelské vztahy a mažou případné sociální rozdíly mezi dětmi, které jsou na ně velmi citlivé. Rodičům zároveň usnadňují výběr oblečení, které navíc není drahé. Uniformy jsou v barvě tmavě modré s červeným proužkem, trička jsou červená. Oblečení se objednává přímo ve školce nebo ve škole, je šito na zakázku a není možné získat ho jinde. Cena oblečení zahrnuje pouze výrobní náklady a cenu za dopravu, občanské sdružení Parentes nemá z těchto příjmů žádný zisk. Uniformy nakupují u firmy Marks and Spencer.¹⁶

Mateřská školka Lipka na Praze 5 a Mateřská školka Ratolest ve Velkých Popovicích má uniformy tyto:

Chlapci: červené tričko s límečkem, dlouhý nebo krátký rukáv, tmavě modré kalhoty.
Dívky: červené tričko s límečkem, dlouhý nebo krátký rukáv, tmavě modrá sukénka nebo šatičky. K tomu nosí dívky tmavě modré nebo červené punčocháče.

*uniforma MŠ Parentes -- chlapci*¹⁸

*uniforma MŠ Parentes – dívky*¹⁹

^{17, 18, 19} [online]. [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <http://parentes.cz/uniformy>

Základní škola v Dobřejovicích:

Chlapci: bílé tričko s límečkem, šedé kalhoty, tmavě modrý svetr.

Dívky: bílé tričko s límečkem, šedé šaty, tmavě modrý svetr. K tomu nosí dívky punčocháče dle vlastního výběru.

Ceny jednotlivých kusů uniforem jsou přibližně takové:

kalhoty 260 Kč, šaty 260 Kč, svetr 260 Kč a tričko 130 Kč.

uniforma Základní škola Parentes²⁰

²⁰ [online]. [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <http://parentes.cz/uniformy-zs>

5.4 Anglická základní škola na Mendelově náměstí v Brně

Anglická základní škola je soukromá základní škola, která je zařazena do sítě škol MŠMT a vydávaná vysvědčení mají stejnou platnost jako u ostatních škol na území ČR. Tato soukromá základní škola má výrazně rozšířenou výuku anglického jazyka již od 1. třídy. Při nástupu do základní školy nemusí mít žák žádné znalosti anglického jazyka. Škola také vzdělává žáky z anglicky mluvících zemí, kteří mají základní znalosti českého mluveného jazyka. Na začátku roku 2013 žáci této školy usedli do lavic ve školních uniformách jako první v Brně. Nosí je žáci od první až do páté třídy. Nejedná se o žádná saka a kravaty, ale o trika, mikiny, džínové šaty a bundy. Uniformy škola zavedla na podněty rodičů, protože v každé třídě jsou děti cizinců, které jsou na školní uniformy zvyklé. I většina českých rodičů s nápadem souhlasila, objevilo se jen málo výjimek. Nebylo snadné zařídit uniformy, většina českých škol, kde se uniformy nosí, si nechává šít uniformy ve Velké Británii. V Brně chtěli něco více pohodlného, tak oslovili českou firmu Stretch. Lucie Nosková z firmy Stretch vysvětlila, že škola chtěla oblečení moderní a hlavně pohodlné, takže vymysleli džínovou kolekci doplněnou o další sortiment. Základními barvami oblečení je modrá, bílá a červená. Existuje letní i zimní verze, část kompletu je povinná, část dobrovolná. Zatím uniformu nosí žáci první až páté třídy, ale uvažuje se o jejím rozšíření i na nižší gymnázium, které na tuto základní školu navazuje. Uniformu oblékají i učitelé.

*školní uniforma Anglická základní škola*²¹

²¹ [online]. [cit. 2014-05-31]. Dostupné z: <http://www.atlasskolstvi.cz/data/img/fotogalerie/zs/4290/big/4290-2.jpg>

Oblečení platí dětem rodiče, celá sada přijde na pět tisíc korun. Sada obsahuje polokošili s krátkým a dlouhým rukávem, vesty, svetry, mikiny i kraťasy. Holky mají navíc džínové šaty a džínové bundy. Na každém kousku uniformy je logo školy. Podle pana ředitele Procházky nebylo nejdůležitější, aby uniformy sloužily jako prostředek ke smazání sociálních rozdílů, ale aby žáci vnímali školu jako instituci, do které by se těšili a se kterou by se identifikovali.

5.5 Soukromé gymnázium J. A. Komenského v Dubí u Teplic

Soukromé gymnázium J. A. Komenského v Dubí u Teplic je první soukromá škola v oblasti Teplic, která byla zařazena do sítě škol k 1. září 1991. Toto osmileté soukromé gymnázium se dostalo do povědomí široké veřejnosti zavedením školních uniforem, o kterých rozhodli sami žáci v referendu. Uniformy jsou na škole zavedeny od roku 2008. Nápad uniforem se zrodil v hlavách studentů, studenti si nejprve odhlasovali, zda uniformy ano, či ne. Většina studentů byla pro uniformy, a proto dále studenti hlasovali o samotné podobě uniforem. Uniforma se skládá z modré vesty, modré sukně či kalhot, bílé košile a žluté kravaty.

*školní uniforma Gymnázium J. A. Komenského*²²

²² [online]. [cit. 2014-05-31]. Dostupné z: http://teplicky.denik.cz/galerie/uniformy_vsichni.html?mm=26214

Nošení uniformy je nepovinné, nosí ji zhruba 90 % studentů. Pokud na sobě uniformu mají, košile, vesta a kravata je povinná, dolní část si mohou zvolit, jaký chtějí. Buďto sukni či kalhoty přímo k uniformě, nebo mohou mít spodní díl oblečení svůj vlastní. Uniformu šije chráněná dílna IDEA z Ústí nad Labem. Uniformy si studenti hradí částečně sami, část je hrazena z projektu Evropského sociálního fondu. Uniformu nosí studenti jen při zvláštních příležitostech, jako jsou projektové dny školy, školní či mimoškolní akce, při zájezdech do zahraničí a při dalších slavnostních příležitostech. Uniformu nosí také členové pedagogického sboru. Učitelé považují za jednu z výhod tu, že když mají studenti uniformu na sobě, tak se chovají dospěleji, připadají jim zodpovědnější, klidnější a ve většině případů jsou studenti na uniformu hrdí.

5.6 DINO SCHOOLS of PRAGUE

DINO SCHOOLS of PRAGUE je projekt propojení tří na sebe navazujících školních zařízení: soukromé mateřské školy, soukromé základní školy a soukromého osmiletého gymnázia. Vzdělání je zaměřeno na výuku cizích jazyků a středoškolské studium je zakončeno mezinárodní maturitní zkouškou The International Baccalaureate Diploma. Studenti zde nosí uniformu, pro kterou se škola rozhodla hlavně z důvodu, aby děti cítily zodpovědnost za své vzdělání, určitou sounáležitost se školou. Součástí uniformy je košile či triko, vesta, sako, kravata, skládaná sukně, šaty a kalhoty s puky. Uniforma je vyvedena v různých barevných provedeních, pro každý typ školního zařízení je jiná barva. Společným znakem na svrchní části uniformy je znak školy, dva malí šediví dinosauři. Školní uniforma je povinná i pro vyučující, uniformy jsou dováženy z Anglie a skládají se jak ze společenského obleku, tak i volnočasových doplňků. Za hlavní výhody uniformy škola považuje vytvoření pocitu zodpovědnosti, kdy každý student je reprezentantem své školy, posílení povědomí soudržnosti a pocitu hrdosti, smazání sociálních rozdílů mezi studenty, získání potřebného pocitu sebevědomí díky stejné pozici pro všechny začínající studenty, učí studenty estetice a chápání symboliky odívání, zvýšení prestiže školy i celého školství v očích veřejnosti. Většina studentů si uniformu chválí a cítí se v ní dobře.

*školní uniforma DINO SCHOOLS of PRAGUE*²³

*školní uniforma ZŠ Compass*²⁴

5.7 Základní škola Compass

Základní škola Compass je malou soukromou školou rodinného typu s pěti postupnými ročníky. Své brány otevře svým dětem v září 2014. Rodinné klima podpoří otevřením pouze jedné kmenové třídy a v každé třídě bude maximálně 15 dětí. Vedení školy se rozhodlo, že zde zavedou povinné nošení školní uniformy. Na základě předchozích zkušeností vyučujících, kteří působili na školách v zahraničí, se přiklání k názorům, že školní uniformy zvyšují u žáků pocit zodpovědnosti a příslušnosti ke škole, učí děti kultuře oblékání, mohou pozvednout i prestiž školy, ale především přinášejí rovnost mezi žáky. Dále se vedení školy domnívá, že uniformy mohou napomoci v boji proti záškoláctví a zvyšují stupeň bezpečnosti na školních výletech a exkurzích. Zajišťují učitelům lepší přehled o pohybu žáků při návštěvách divadel, muzeí a výstavních sálů, kde se mohou žáci mísit s žáky jiných škol. Uniformy budou určeny pro každodenní nošení, takže bude vedení školy dbát na to, aby uniformy byly pohodlné. Budou vytvořeny z příjemného materiálu, střih bude volný a bude dětem dovolovat volný pohyb. Uniformy budou sportovní, ale zároveň pořád elegantní.

²³ [online]. [cit. 2014-05-01]. Dostupné z: http://www.dinoskola.cz/pr/7419_dino_uniformy_2.jpg

²⁴ [online]. [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: <http://zs-compass.cz/obrcl--50-89>

6. Výzkumné šetření

V mediálních prostředcích se čas od času diskutuje o zavedení uniforem ve školách v České republice. Z těchto diskuzí vyplývá, že jak děti, tak ani dospělí se na postoji k uniformám neshodnou. V této kapitole bakalářské práce jsem proto provedla výzkumné šetření formou dvou dotazníků (viz. Příloha č. 1 a č. 2.), abych zjistila, jaký pohled na školní uniformu mají samotní žáci školou povinní a jaký pohled na školní uniformu mají dospělí.

6.1 Hypotézy

Ve svém výzkumném šetření, které se skládá z jednoho dotazníku pro žáky a z druhého dotazníku pro dospělé, jsem stanovila tyto hypotézy:

- Žáci i dospělí vyjmenují alespoň jednu školu, na které jsou školní uniformy v České republice již zavedeny
- Žáci i dospělí považují za největší pozitivum šetření sociálních rozdílů při zavedení školních uniforem
- Žáci se chtějí podílet na vzhledu školních uniforem při jejich případném zavedení na svých školách

6.2 Metodika

Ve svém výzkumném šetření jsem oslovila žáky tercie z Gymnázia Profesora Jana Patočky v Praze a žáky deváté třídy na Základní škole Dr. Horáka v Prostějově. Všichni žáci jsou v podobné věkové kategorii, tedy v rozmezí 13–15 let.

Na gymnáziu v Praze jsem rozdala dotazníky osobně, když jsem za nimi byla v hodině výtvarné výchovy, kterou vedl Mgr. Jiří Hanuš. Dotazníky žáků ze základní školy v Prostějově byly vyplněny prostřednictvím emailu.

Komunikaci mezi mnou a žáky zprostředkovala jejich třídní učitelka Mgr. Nikola Dudová. Záměrně jsem oslovila žáky jak z našeho hlavního města, kde je větší možnost potkat studenta ve školní uniformě, tak z města menšího, kde je šance potkat studenta ve školní uniformě téměř nulová. Dohromady se mi vrátilo 60 dotazníků. Stejně tak jsem část respondentů z řad dospělých oslovila osobně a některé z nich jsem oslovila prostřednictvím emailu. Dospělé respondenty jsem oslovila napříč všemi věkovými kategoriemi. Vyhodnotila jsem zde také 60 dotazníků.

6.3 Vyhodnocení dotazníků

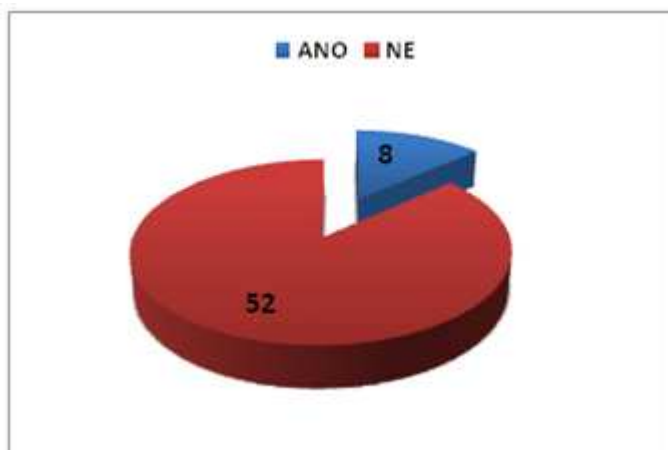
Vyhodnocení získaných dat provedu pomocí přehledných grafů. Pod každým grafem se pokusím otázku rozebrat. V první části vyhodnotím dotazník z řad dospělých (A) a ve druhé části vyhodnotím dotazník žáků (B).

A1. Máte představu o tom, jak vypadá školní uniforma?

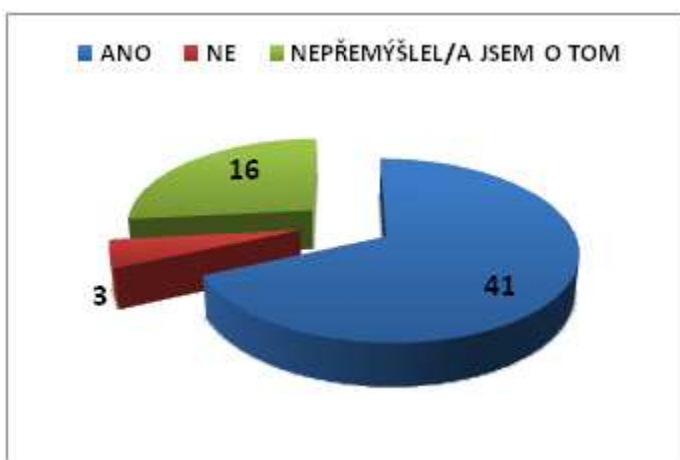
V první otázce je její odpověď zcela jednoznačná. Ze 60 dotázaných respondentů se neobjevil jediný, který by neměl představu o tom, jak školní uniforma vypadá. Vysvětlují si to tím, že uniformy jsou opravdu všude kolem nás a každý si dokáže představit, jak by mohla vypadat uniforma školní.

A2. Znáte nějakou školu v České republice, kde se nosí školní uniformy?

Výsledek odpovědi na tuto otázku je pro mne naprostým překvapením. Z 60 respondentů pouze 8 odpovědělo, že zná školu v České republice, kde se nosí školní uniformy. Respondenti 5x uvedli *Základní školu a gymnázium Open Gate*, 1x *The English International School Prague*, 1x *Anglickou základní školu na Mendelově náměstí v Brně* a 1x nestátní gymnázium *PORG*. Zajímavostí je, že na nestátním gymnáziu *PORG* se školní uniformy nenosí. Respondent nejspíš ví, že se tato škola prezentuje jako prestižní a zřejmě si ji automaticky spojil se školními uniformami. Jedna dotázaná, která je z Polska, uvedla, že v České republice nezná žádnou školu, kde se nosí uniformy, ale že u nich v Polsku se uniformy nosí na každé druhé škole.

A3. Vidíte v zavedení uniformové kázně nějaká pozitiva?

Z odpovědí vyplývá, že většina respondentů vidí na školních uniformách nějaká pozitiva.

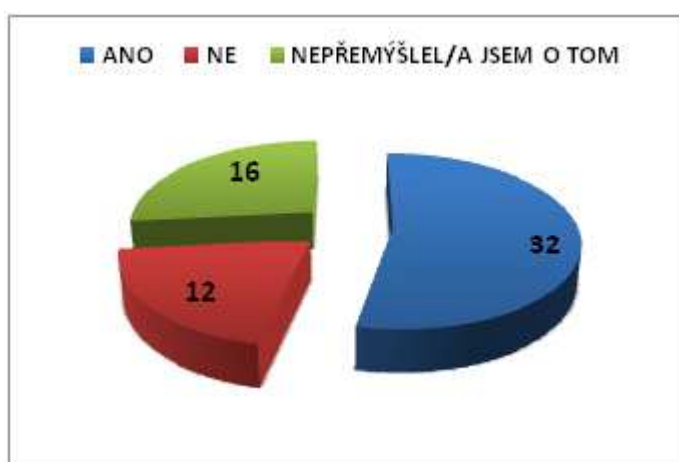
K této otázce měli respondenti možnost uvést, jaká to jsou. Nejvíce uváděným pozitivem bylo *stírání sociálních rozdílů* mezi žáky. Zároveň si někteří z respondentů uvědomují, že rozdíly nevytváří pouze oblečení, ale i mobilní telefony, aktovky, hodinky, povídání o tom, kdo kam jezdí na dovolenou, a určitou roli hraje i fakt, jakým autem vozí rodiče děti do školy. Přesto oblečení považují za prvotní a největší atribut, proto *stírání sociálních rozdílů* byl nejvíce uváděný termín. Objevila se i další vyjádření, která zněla jinak, ale měla stejný obsah. Zde uvádím některá z nich: vytratí se na první pohled odlišnosti v sociálním postavení rodiny, děti by se mohly cítit více rovny, zmizí sociální bariéra bohatí x chudí, potlačení důležitosti značek, zamezení vytlačování dětí ze sociálně slabších rodin. Další uvedená pozitiva byla tato:

- *děti si nebudou závidět oblečení*
- *větší pospolitost kolektivu, síla celku*
- *prestiž/vážnost školy, pocit sounáležitosti ke škole a identifikace se školou, což může působit pozitivně na jejich motivaci ke studiu, lepší vztahy v kolektivu*
- *děti se učí, že pro každou příležitost je vhodný jiný typ oblečení, že by se do školy nemělo chodit v teplácích a šustácích, pomocí dress codu vyjádření určité úcty ke škole jako k instituci*
- *omezení šikany*
- *menší finanční zátěž pro rodiče v případě hrazení uniforem školou*
- *jednodušší oblékání dětí*
- *menší soupeřivost mezi žáky*
- *estetičnost uniformy, chlapci se naučí nosit kravatu, společenské kalhoty, košili, dívky kostým, což patří ke slušnému vychování*
- *podpora disciplíny – mám uniformu, jsem v roli studenta*
- *méně komplexů dětí z oblečení*
- *menší soupeřivost*
- *posílení příslušnosti ke skupině*

- *někteří nebudou vypadat jako lidé z jiné planety a ten, kdo nemá soudnost, nebude vytvářet udivené výrazy ve tvářích ostatních* (tato odpověď mě pobavila).

Pouze 3 z respondentů nevidí ve školní uniformě žádná pozitiva a 16 respondentů o pozitivích školní uniformy nepřemýšlelo.

A4. Vidíte v zavedení školní uniformové kázně nějaká negativa?

Respondenti vidí více pozitiv než negativ na školních uniformách, přesto nějaká negativa uvádí 32 z 60 dotázaných. Mezi nejčastěji uváděné negativa patří *potlačení individuality dítěte a finanční zátěž pro rodiče*, pokud by škola uniformy nedotovala. Další negativa jsou tato:

- *potlačení kreativity a možnosti vyjádřit se*
- *dívčí uniformy mohou být nechtěným zdrojem sexuální fantazie*
- *nepřiměřeně drahá zakázka, kterou hradí rodič a zadává škola*
- *děti by si nevypestovaly svůj vkus*
- *omezení svobody dětí*
- *oblečení dává důležité signály, které je užitečné umět "číst", uniforma tuto důležitou formu komunikace zruší*
- *nebetyčná buzerace, která nefunguje*

- *pro školu složitý nákup uniforem a její udržování*
- *rodiče by nestíhali prát, byla by potřeba několik kusů uniforem*
- *zbytečná sada oblečení, která je jen jednostranně využitelná*
- *netolerance svobody projevu*

Je větší počet respondentů, kteří vidí pozitiva ve školní uniformě, než těch, kteří vidí její negativa.

A5. Souhlasili byste se zavedením školních uniforem na základních školách v České republice?

Necelá polovina dotázaných by souhlasila se zavedením školní uniformy. Souhlasili by i přes to, že ve školních uniformách vidí určitá negativa. Pozitiva školních uniforem převažují a respondenti jsou pro jejich zavedení. 17 dotázaných nedokázalo dát jasnou odpověď, zda ano, či ne, uvedli, že neví. Záleželo by na okolnostech, které by zavedení školních uniforem provázely. V této otázce bylo možné uvést, proč ano a proč ne školní uniformy. Odpovědi byly tyto:

- *Bylo by to sice hezké, ale myslím si, že do dnešní doby to už nepatří (velká volnost v oblékání, variabilita, moderní trendy), finančně náročné pro rozpočet školství.*
- *Na můj vkus je to dost drahé, někdo je musí navrhnout, vytvořit, zaplatit, navíc jsem proti společenské uniformitě.*

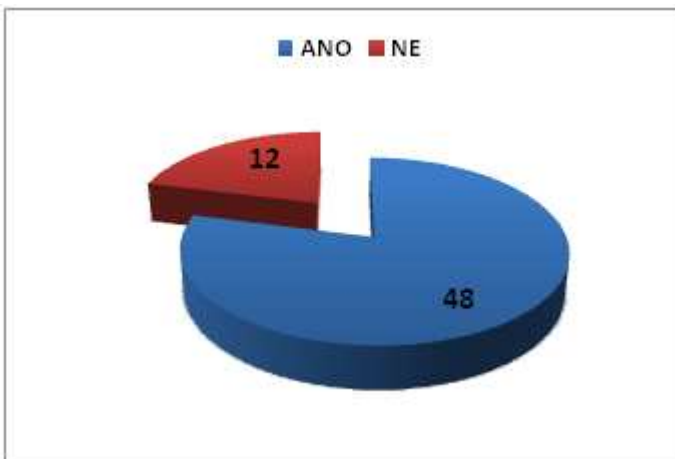
- *Vnímám pozitiva i negativa s uniformou spojená, sama nejsem o vhodnosti jejich zavedení zcela přesvědčená, myslím, že v ČR postrádáme i potřebnou tradici.*
- *V současných podmínkách v ČR se mi zavedení školních uniforem, i přes výhody z toho plynoucí, zdá komplikovaným projektem s malou podporou veřejnosti.*
- *Nevidím důvod, možná na střední škole jako výraz svébytnosti a originality školy, ale na základní škole určitě ne.*
- *Vnější i vnitřní vyjádření osobnosti dítěte je příliš složité a citlivé, aby mohlo být určeno jednotným paušálním nařízením.*
- *Na takové rozhodnutí nemám dost informací ani vlastních zkušeností.*
- *Je fajn, že si dnes rodiče mohou zvolit. Nemám děti, tak jsem o tom zatím nepřemýšlela.*
- *Každý by měl mít možnost sebevyjádření skrze oblečení, každý má právo svým šatníkem vyjádřit svou osobnost, což je složitější pro nižší sociální vrstvy, avšak přesto bych nesouhlasila se školními uniformami.*
- *Děti se hledají, zkoumají, projevují svobodu volby, což je důležité. Potřeba odlišit se a nebýt v bezejmenném stádu, by měla být dostupnou volbou pro každého a zejména vyvíjejícího se jedince.*
- *Zamezí se vyčleňování sociálně slabších dětí jen proto, že nemají značkové oblečení. Zlepší se sociální klima ve třídách, platí stále pravidlo, že "šaty dělají člověka", v uniformách jsou si všichni rovni. Uniformovanost ve školách vnese řád.*
- *Určitě by se o tom na školách mělo hlasovat.*

B1. Máte představu, jak vypadá školní uniforma?

Z výsledků tohoto grafu vyplývá, že 2 žáci z 60 nemají žádnou představu o tom, jak vypadá školní uniforma. Nejsem si úplně jistá pravdivostí u těchto dvou odpovědí, protože respondenti následně dokázali uvést pozitiva i negativa školní uniformy.

B2. Znáte školu v České republice, kde se nosí školní uniforma?

Více žáků než dospělých dokázalo kladně odpovědět na tuto otázku, ale i tak se jedná jen o malou část. 12 žáků odpovědělo, že zná školu, kde se nosí školní uniformy.

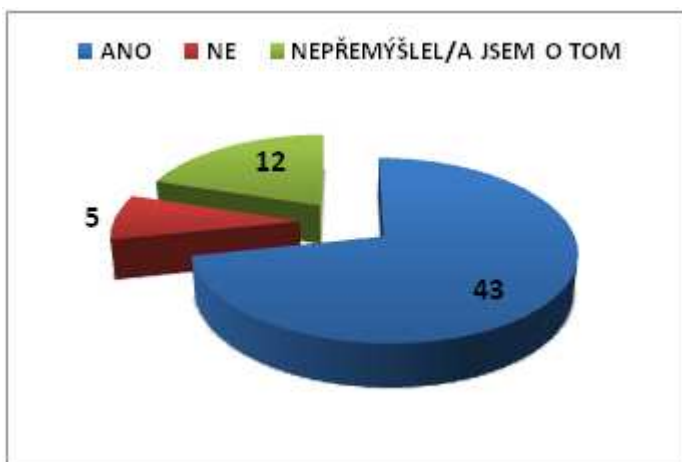
Žáci vyjmenovali tyto školy: 4x *Open Gate*, 2x *The English International School Prague*, 1x *DINO SCHOOL* a 1x *Riverside Internationl School Prague*. 4x se objevila odpověď typu: znala jsem dívku, která ve škole nosila uniformu, ale jméno školy si již nevybavuji, či znám školu, kde jsou zavedeny školní uniformy, ale nevím, jak se ta škola jmenuje.

B3. Chtěli byste na vaší škole zavést školní uniformy?

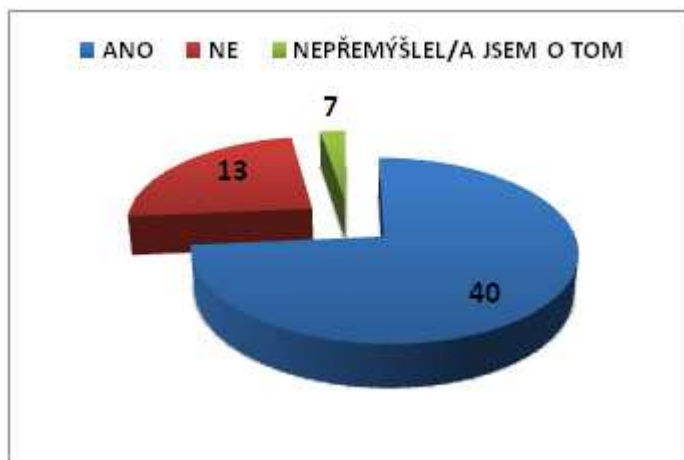
Z této odpovědi vyplývá, že většina žáků si školní uniformy nepřeje. Pouhých 14 z 60 žáků by bylo pro zavedení školních uniforem, 7 žáků o tom nepřemýšlelo.

B4. Chtěli byste mít možnost rozhodnout o případném zavedení školních uniforem na vaší škole?

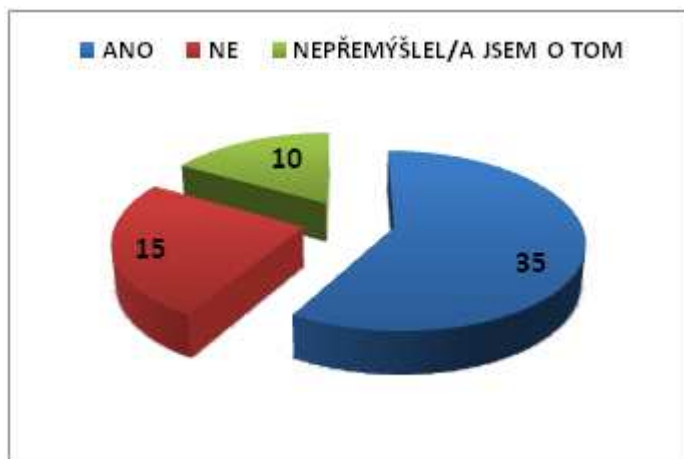
Následující otázka se dotazovala na rozhodování o případném zavedení školních uniforem na školách žáků. Téměř tři čtvrtiny žáků by chtěla rozhodnout o tom, zda na svých školách uniformu zavést, či nikoliv. Pouhých 5 žáků se vyslovilo, že by o zavedení rozhodovat nechtěli. Z odpovědí je jasné, že by se žákům líbilo, kdyby si mohli o zavedení školních uniforem rozhodnout sami.

B5. Chtěli byste se podílet na vzhledu uniforem při případném zavedení školních uniforem na vaší škole?

Pokud by došlo k zavedení uniforem na školách, tak opět většina z dotázaných žáků by se chtěla podílet na vzhledu uniforem. Z těchto odpovědí usuzuji, že žákům není jedno, jak by jejich uniforma měla vypadat. Jedna z kladných odpovědí měla dodatek ve znění: holkám bych navrhl co nejkratší sukně.

B6. Vidíte v zavedení školní uniformové kázně nějaká pozitiva?

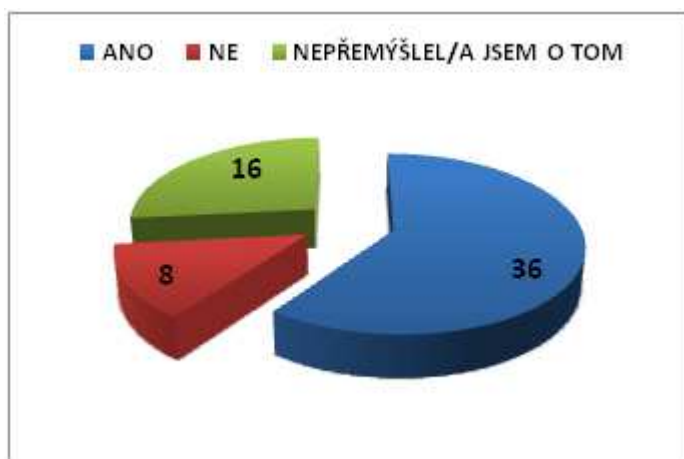

I přes to, že většina žáků se školními uniformami nesouhlasí, velká část z nich na uniformách vidí nějaká pozitiva. Stejně jako u dospělých respondentů většina žáků považuje za největší pozitivum setření sociálních rozdílů. Uvádím zde některé z odpovědí:

- *nepoznaly by se ekonomické rozdíly rodin*

- *smažou se sociální rozdíly mezi dětmi*
- *pozná se, z jaké školy jsme*
- *žáci by se nerozdělovali podle oblečení a značek, předešlo by se posměškům*
- *lidé by se nemohli navzájem soudit podle oblečení*
- *jasná příslušnost ke škole*
- *nerozlišování podle kvality oblečení, podle značek*
- *nikdo se nebude posmívat kvůli oblečení*
- *je to pro mne znak prestižnosti*
- *žáci se neurážejí kvůli oblečení*
- *nemuseli bychom se starat o oblečení*
- *reprezentace školy*
- *všichni mají na sobě to samé a třída se pak nevrství*
- *není potřeba kupovat tolik ostatního oblečení*
- *nebyl bych jediný, kdo vypadá hloupě*
- *konečně bych měl co na sebe*
- *socky se nemusí stydět*
- *ubude šikany*
- *na školním výletě se nikdo neztratí*
- *nikdo nebude machrovat v lepším oblečení*
- *jednota školy*
- *každý má stejné oblečení, nemůže dojít k dehonestaci, kdo co nosí*

B7. Vidíte v zavedení školní uniformové kázně nějaká negativa?

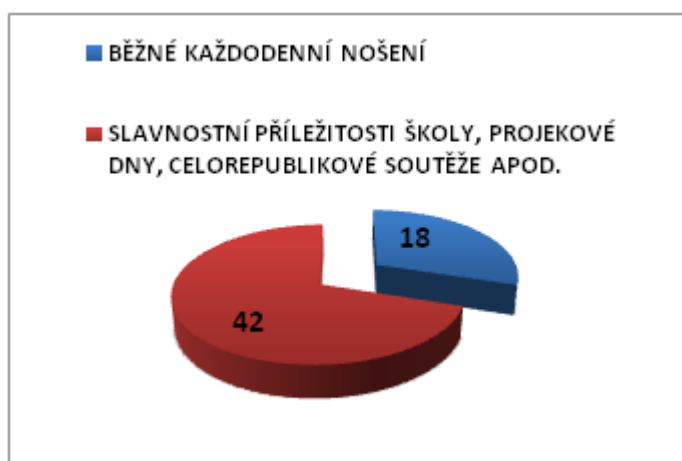
Skoro stejný počet žáků, kteří se vyjádřili k pozitivům, se také vyjádřilo k negativům školních uniforem. 16 z 60 žáků o negativech nepřemýšlelo a 8 žáků žádná negativa na školních uniformách nevidí.

Tady je naprostá většina odpovědí typu: *žák nemůže ukázat svůj styl a svou individualitu.* To zaznívalo téměř v každé z odpovědí. Další odpovědi jsou tyto:

- *nebavilo by mě nosit každý den to samé*
- *nemohli bychom nosit oblečení, které jsme si koupili*
- *v uniformách by někomu mohla být zima a někomu naopak vedro*
- *někdo by mohl být alergický na látku uniformy*
- *ostatní lidi vědí, do jaké školy patřím*
- *nevidíme styl/osobnost druhého, nevidíme, čím chce být originální*
- *většina uniforem je tragických*
- *když se ušpiníme, nebudeme se mít do čeho převléct*
- *uniformy jsou drahé*
- *bylo by divný mít uniformu jako jediná škola*
- *pokud by to byly kraťasy, museli bychom si holit nohy*

- *nebyla by svoboda oblékání*
- *uniformy potlačují kreativitu člověka, je to jako sebrat světu barvy*
- *je to starodávné, hrozně jednoduché*
- *vypadal bych jako "debil"*
- *nemožnost ukázat všem pomocí oblečení nejen svůj vkus, ale taky kus své duše*
- *pokud by uniformy nebyly hezké, byla bych naštvaná, že v nich vypadám jako "idiot"*

B8. Při případném zavedení školních uniforem na vaší škole byste byli pro:

Pokud by došlo k zavedení uniforem na školách, téměř tři čtvrtiny z dotázaných žáků by byla pro nošení uniforem pouze při slavnostních příležitostech školy, 18 z 60 dotázaných žáků by bylo pro nošení uniforem každý den.

Z provedeného výzkumného šetření vyplývá, že opravdu není jednoznačné, zda veřejnost se zavedením uniforem na českých školách souhlasí, nebo ne. U žáků se odpověď zdá více jednoznačná, a to že jsou proti zavedení školních uniforem. Chápu všechna uvedená pozitiva i negativa a chápu i fakt, že to, co se někomu jeví jako pozitivum na školní uniformě, jiný zase vidí jako negativum. Osobně si myslím, že plošné zavádění školních uniforem je u nás zbytečné, chybí tradice a setkala by se to s velkými negativními ohlasy. České školství trápí větší problémy, než je tato problematika. Zda zavádět školní uniformy, či nikoli v současné době opravdu není na pořadu dne.

Ale pokud by rozhodnutí o případném zavedení školních uniforem rozpoutalo diskuzi, ve které by se začaly řešit i jiné otázky týkající se českého školství, nebylo by to od věci. Je dobré vědět, že pokud se některá škola rozhodne školní uniformy zavést, tak to i přes nesnáze s tím spojené jde i u nás. Na školních uniformách se mi líbí zachování určité formálnosti oblečení žáků a učitelů ve škole. Toho snad jde docílit i jinou cestou než zavedením školních uniforem. Domnívám se, že každá škola si může upravit svůj školní řád a v něm může zavést přísnější limity na oblečení svých žáků. Žáci by dál skrze oblečení mohli vyjadřovat svou osobnost, toto vyjádření by však mělo své hranice. Zakázaly by se nosit velké výstřihy, děravé oblečení, nevhodné nápisy. Dále se mi na školních uniformách líbí vyjádření určité pospolitosti žáků a pocitu sounáležitosti ke škole. Každá škola by si mohla ve spolupráci se svými žáky vytvořit své logo, kterým by se žáci třeba pomocí odznáčků nebo obyčejného trička s tímto logem prezentovali na veřejných školních akcích či na dalších akcích pořádaných školou.

Ve svém výzkumném šetření jsem měla uvedeny 3 hypotézy. Výsledek hypotéz je následující:

Tato hypotéza se zcela nepotvrdila:

- Žáci i dospělí vyjmenují alespoň jednu školu, na které jsou školní uniformy v České republice již zavedeny.

Ostatní dvě hypotézy se potvrdily:

- Žáci i dospělí považují za největší pozitivum šetření sociálních rozdílů při zavedení školních uniforem.
- Žáci se chtějí podílet na vzhledu školních uniforem při jejich případném zavedení na svých školách.

7. Didaktická část

Během svého studia oboru Vychovatelství a praxe se studiem spojené, kterou jsem vykonávala v DDM v Brandýse nad Labem, jsem si uvědomila, že je pravda, jak je předmět výtvarná výchova důležitý. Výtvarné výtvořiny jsou vždy velmi subjektivní, vznikají zpravidla intuitivně, s nevelkou mírou logiky a bezeslovnou myšlenkovou posloupností. Při výtvarné výchově bývá fantazie a tvořivost podnětována až na samou mez možností. Tento předmět se tak stává v našem převerbální školském systému místem spíše intuitivního myšlení. Účinek výtvarné výchovy je jak kreativizační, tak také terapeutický. Výtvarná výchova by měla obsahovat celou škálu výtvarných aktivit, nejen malování a kreslení, ale i modelování, grafiku, architekturu, fotografii, film, divadlo a ekologii. Součástí hodin by mělo být i seznámení s dějinami výtvarného umění. Pedagog vyučující výtvarnou výchovu by měl mít vzdělání v tomto oboru a měl by být pro předmět zapálený.²⁵

Když jsem začala přemýšlet nad jednotlivými výtvarnými úkoly pro výtvarnou řadu, uvědomila jsem si, že tematická práce může hrát roli v rozvoji fantazie. Je dobré úkol zadávat spíše jako možnost sebevyjádření na základě daného námětu, než jako úkol k vytvoření objektu či zobrazení předmětů. Jako svou cílovou skupinu jsem si vybrala žáky druhého stupně základní školy a námět byl zcela jasný, uniforma a uniformita (nejen) v odívání. Zdá se, že témata spojená s uniformitou nejsou příliš často součástí úkolů realizovaných v hodinách výtvarné výchovy. Mohlo by to souviset s pocitem, že se jedná spíše o dívčí téma, které pánskou část třídy nezajímá. Tenhle pocit se nemusí zakládat na pravdě. Je to téma náročné, protože se pojí se schopností zobrazit lidskou figuru, což je složité a vyžaduje určitou praxi a zkušenost. Ale i přesto, pokud správně formulujeme samotný úkol, dostatečně žáky motivujeme, můžeme dosáhnout velmi překvapivých výsledků. O tom jsem se v této části práce přesvědčila.

²⁵ [online]. [cit. 2014-06-06]. Dostupné z: <http://mojeskola.net/skolahrou/page0040.php>

1. výtvarný úkol zní:

Nakreslete erb či logo. Žáci si mohou vybrat, zda budou kreslit erb/logo své školy, nebo své vlastní osobnosti. V erbu/logu vyjádří, čím je jejich škola jedinečná, čím je zajímavá. V erbu/logu své osobnosti vyjádří, co je samotné charakterizuje.

Začátku vlastní práce bude předcházet diskuze na téma, co to vlastně erb je, kdy vznikl, jaký má význam, kde se s ním můžeme setkat. Připravíme si názornou ukázkou několika různých erbů. Výtvarnými prostředky mohou být tužka, pastelky, fixy, voskovky.

2. výtvarný úkol zní:

Nakreslete návrh vlastní školní uniformy. Tímto úkolem žáci vyjádří, jak moc se prostřednictvím školních uniforem mohou identifikovat se školou jako institucí.

Začátku vlastní práce bude předcházet diskuze na téma školních uniforem. Zda by se jim líbilo nosit školní uniformu, zda v ní vidí nějaká pozitiva, či negativa, zda znají nějakou školu, kde se uniformy nosí a co si o tom myslí. Výtvarnými prostředky mohou být tužka, pastelky, fixy, voskovky, vodové barvy, temperové barvy.

3. výtvarný úkol zní:

Nakreslete uniformy, které již existují, a doplňte je o nějaký svůj vlastní prvek. V tomto úkolu se žáci zamyslí nad tím, jaké profese uniformy nosí, co nám ty uniformy říkají a jak na nás působí, čím ošacení promlouvá.

Učitel na začátku hodiny přiměje žáky, aby se zamysleli nad tím, kolik od rána potkali lidí, kteří na sobě měli uniformu. Společně se snaží vyjmenovat všechna povolání, která žáky napadnou, kde je uniforma běžná. Vede se diskuze na téma, jak daným profesím uniforma slouží. Výtvarnými prostředky mohou být tužka, pastelky, fixy, voskovky, vodové barvy, temperové barvy.

Pokud by se někde vyučovala výtvarná výchova v delších blocích a pracovní výtvarné výchovy byla dobře vybavena, dal by se tento úkol zrealizovat i takto: Žáci by si venku sami vyfotili různé osoby, které na sobě uniformu nebo nějaký stejnokroj mají.

Poštovní doručovatelku, řidiče tramvaje, příslušníka policie, servírku v restauračním zařízení apod. Poté by si žáci fotky vytiskli na barevné tiskárně, postavy vystříhli a nalepili na papír. Prostředí kolem postav by žáci dokreslili. Postavy v uniformách by se daly získat i z různých časopisů, které mají žáci ve svých učebnách k dispozici, a tyto postavy vystříhnout, nalepit a dokreslit prostředí.

4. výtvarný úkol zní:

Nakreslete dle své vlastní fantazie uniformu povolání, které byste jednou chtěli vykonávat. Je jedno, zda toto povolání už uniformu má, nebo ji nemá. Na začátku hodiny se vede diskuze, čím by žáci chtěli být. Dále se všichni společně snaží vymyslet co nejvíce povolání, které uniformu nemají. Výtvarnými prostředky mohou být tužka, pastelky, fixy, vodové barvy, temperové barvy, barevné uhly. Výsledek by neměl být nakreslen pouze tužkou, měl by být aspoň z části barevný.

Vlastní realizace úkolů

Měla jsem tu možnost navštívit hodiny výtvarné výchovy na Gymnáziu Profesora Jana Patočky v Praze. Jednalo se o dvě mé návštěvy na této škole. První dvouhodinová výtvarná výchova byla s žáky tercie B a druhá, také dvouhodinová návštěva, byla s žáky tercie A. Obě hodiny vedl Mgr. Jiří Hanuš. Líbilo se mi, že se hodiny výtvarné výchovy odehrávají v učebně, která je primárně určená pro výuku výtvarné výchovy. Lavice byly uspořádané do tvaru U, což dávalo prostor pro otevřenější diskusi mezi žáky. Na začátku hodiny mě pan učitel představil a ve stručnosti žáky seznámil s tím, proč jsem u nich v hodině. Poté jsem se s žáky přivítala i já, doplnila jsem nějaké informace, které pan učitel neřekl. Hned na začátku jsem se žáků zeptala, zda by chtěli mít u nich na škole školní uniformy. V první třídě se zvedl velký odpor proti školním uniformám, ve druhé třídě by žákům školní uniformy tak moc nevadily. Poprosila jsem je o vyplnění dotazníku, které jsem jim rozdala. Vyplnit dotazník jim trvalo asi 10 minut. Protože se jednalo o dvouhodinovou výuku, tak jsme se s panem učitelem rozhodli zkombinovat úkoly číslo jedna a dva. To znamená, že žáci tercie B dostali za úkol nakreslit svůj vlastní návrh školní uniformy a také logo, do kterého měli začlenit čtyři písmena charakterizující název jejich školy. Žáci se pustili do práce. Zdálo se mi, že většinu žáků zadané téma zajímá, ale našli se i tací, kteří jasně

dávali najevo, že tohle téma je opravdu nebaví. Ve druhé třídě žáci také dostali k vyplnění dotazník a byl jim zadán úkol číslo čtyři. Měli nakreslit uniformu povolání, které by jednou chtěli vykonávat. Troufám si říci, že tohle zadání bavilo úplně všechny. I úvodní diskuze k tomuto tématu se nesla v přátelštějším duchu, než diskuze o školních uniformách. V průběhu hodiny jsem občas chodila mezi žáky a každého jsem se ptala na to, co právě kreslí, jak je napadl zrovna ten jejich námět. Z průběhu celého mého působení v hodinách výtvarné výchovy, přístupu žáků a většiny výsledných prací jsem byla naprosto nadšená. Vůbec jsem nečekala takové výstupy a zjistila jsem, jak jsou žáci šikovní, příjemní a jak velkou fantazii mají. Pokud bych měla hodnotit práce, skoro všem bych dala jedničku. Jen u dvou prací bylo vidět, že jsou "odfláknuté" a jejich autory zadané téma vůbec neoslovalo. Všechny ostatní práce bych žákům nejraději vystavila u nich ve třídě, aby se jimi během ostatní výuky mohli těšit.

Do své bakalářské práce jsem vybrala dle mého názoru ty nejzdařilejší práce. Na následujícím prvním listu jsou školní uniformy klasické, druhý list obsahuje návrh uniformy klasické a pro srovnání také návrh uniformy netradiční. Třetí list obsahuje uniformy spíše netradiční. Na čtvrtém listu jsou uniformy povolání, které by žáci chtěli vykonávat, nebo povolání, kterým chtěli vytvořit jinou, vlastní uniformu. Na čtvrtém listu jsou uniformy letušek, malířky, automechanika a cukrářky. Na posledním listu této kapitoly je zobrazena uniforma prodavačky v retro obchůdku, dětské chůvy, popeláče a kadeřnice.

Greta V., 13 let

Alžběta L., 14 let

Albert J., 14 let

Jakub K., 14 let

Gabriela M., 14 let

Bára V., 14 let

Anežka M., 14 let

Martin D., 13 let

Michal B., 13 let

Tomáš L., 14 let

Dominika D., 13 let

Hana D., 14 let

Karolína J., 14 let

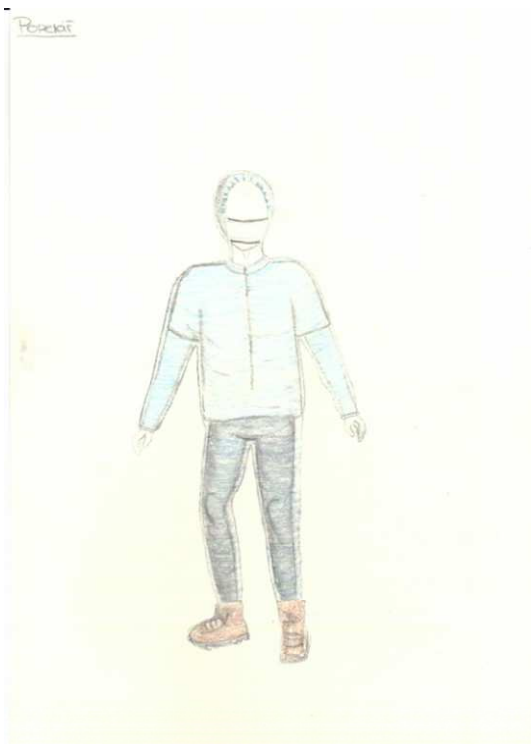
Aneta Š., 14 let

Magdalena B., 14 let

Jowana T., 14 let

Eliška S., 14 let

Pavĺina R., 14 let

8. Autorská výtvarná část

V autorské výtvarné části své bakalářské práce jsem se rozhodla zpracovat téma školní uniformy skrze vlastní kresebné návrhy. Svě návrhy školní uniformy jsem poté zadala kamarádce, aby je oživila pomocí figurální kresby. Má kamarádka se jmenuje Michaela Matysová, je absolventkou oboru Český jazyk a literatura – Výtvarná výchova na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy. Od roku 2008 pracuje jako kurátorka pro vzdělávání v Národní galerii v Praze, kde připravuje výtvarné programy pro školy a veřejnost.

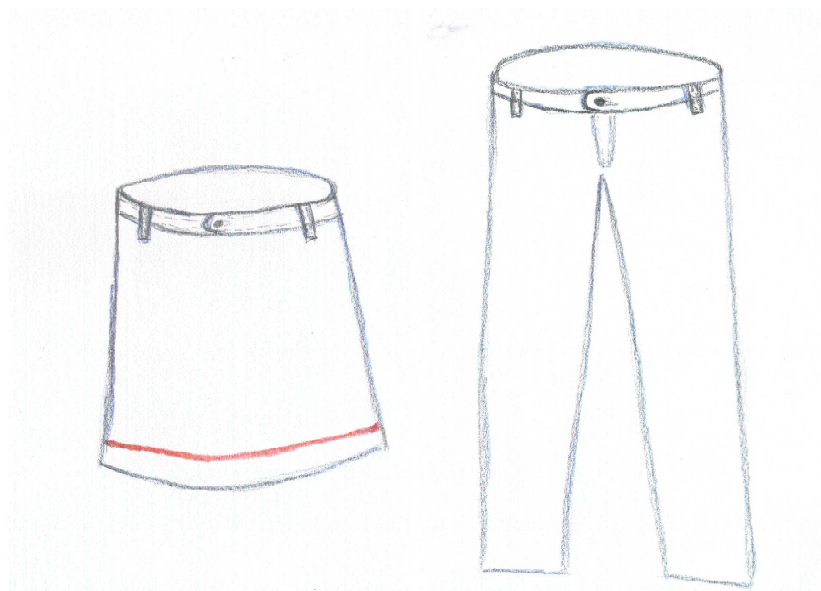
Já kreslit neumím vůbec a nakreslit i obyčejné návrhy uniformy pro mě nebylo jednoduché. Zato jsem 9 let pracovala jako letuška u Českých aerolinií, a tak si dokážu přesně představit, jaké to je mít na sobě skoro každý den uniformu. Vím, jak se v ní člověk cítí. Žáci také školní uniformu nosí každý den, a tak je nesmírně důležité, aby byla komfortní. Na pohodlí má jako první vliv konstrukce střihu a použitý materiál. Střih by měl být takový, aby neškrtil, nedřel a příliš neobepínal tělo. Školní uniformy by měly být vyrobeny z materiálu, který je příjemný na dotek, je prodyšný – se vzduchem by měly vystupovat teplo a vlhko, oděv by měl volně dýchat. Dále by tato textilie měla mít stálost vybarvení, odolávat teplotám praní, potu a UV záření, neměla by se žmolkovat a příliš mačkat. Bylo by vhodné, aby uniformy byly řešeny jak pro letní, tak pro zimní období. Velmi důležité je, aby uniforma nepostrádala slušivost, aby se v ní studenti cítili dobře i po estetické stránce, aby v ní chodili rádi a byli na ni pyšní. Pokud uniforma splní všechny tyto předpoklady, může velice zlepšit klima na dané škole a studenti zajisté prostřednictvím uniformy více pocítí sounáležitost ke své škole.

Pro svůj návrh jsem si vybrala uniformu spíše sportovní než vysoce elegantní. Líbilo by se mi, kdyby se uniforma skládala z co nejvíce různě kombinovatelných částí a každý student si mohl vybrat, v čem se bude cítit dobře. Student by měl mít možnost více kombinovat celek dle aktuální nálady. Vymyslela jsem návrh uniformy pro chlapce i pro dívky, který se skládá z bílého trička, pletené šedé vesty, modrých riflových kalhot či sukně. Tričko má dlouhý i krátký rukáv, na límci má 2 modré nebo červené proužky. Zda bude mít chlapec či děvče modrý nebo červený proužek je jedno. Chlapci nosí riflové kalhoty, dívky si mohou vybrat z riflových kalhot či sukně. K sukni si dívky mohou vzít jakékoli jednobarevné legíny. Myslím si, že velice důležitou součástí uniformy je logo.

Logo by mělo vyjadřovat symbol, který přímo souvisí se školou. Pro svou uniformu jsem zvolila v logu sovu, která je symbolem moudrosti. Další součásti uniformy jsem nenakreslila, ale líbilo by se mi, kdyby se uniforma dále skládala ze saka, propínací mikiny či svetru a z pohodlných šatů pro dívky. V letních měsících by chlapci místo riflí mohli nosit riflové kraťasy. Pěkné by bylo, kdyby ve stejném duchu, ale více elegantním provedení, měli svou uniformu i vyučující. Šli by tak dětem příkladem.

Vlastní návrh školní uniformy - horní díl.

Vlastní návrh školní uniformy - spodní díl

Školní uniforma pro chlapce. Michaela Matysová

Školní uniforma pro dívky. Michaela Matysová

Školní uniforma pro dívky. Michaela Matysová

9. Závěr

Uniforma je fenomén, který nás obklopuje na každém kroku. Stala se jedinečným identifikačním znakem. Nejsnáze identifikovatelné jsou uniformy policejní a vojenské, které obsahují řadu shodných prvků. Je jednodušší vyjmenovat povolání, která uniformu mají, než povolání, která ji nemají. Ve své práci jsem se věnovala uniformám v oblasti školství.

Po seznámení s tématem a po vymezení základních pojmů jsem se zamýšlela nad uniformitou v odívání obecně. Poté jsem se věnovala stručné historii uniforem, popsala jsem, kdy a z jakého důvodu uniforma vznikla. Dále jsem navázala kapitolou historie školních uniforem, kde jsem poukázala na to, že ve světě mají školní uniformy velkou tradici, u nás tradice nošení uniforem chybí. Vyjmenovala jsem některé státy, kde se školní uniformy běžně nosí. Hlavním těžištěm mé práce bylo zmapovat nošení uniforem ve školách v České republice. Oslovila jsem školy, kde se školní uniformy nosí, a uvedla jsem pozitiva a negativa se školní uniformovou kázní spojená. Ve výzkumné části práce jsem zjistila, že děti ani dospělí nejsou jednotní v názoru, zda u nás zavádět, či nezavádět školní uniformy. Po vyhodnocení dotazníků vyšlo najevo, že samotní žáci jsou spíše proti zavedení školních uniforem. Také vyšlo najevo, že společnost považuje za největší pozitivum k zavedení školních uniforem setření sociálních rozdílů a za největší negativum považuje potírání individuality žáků. V didaktické části práce jsem zjistila, že přestože uniformita v odívání není častým tématem v hodinách výtvarné výchovy, lze toto téma v těchto hodinách úspěšně zvládnout. V autorské části práce jsem popsala, co je potřeba dodržet, aby se žáci v uniformě cítili dobře. Navrhla jsem vlastní školní uniformu a mé návrhy byly překresleny zkušenou kreslíčkou.

Sama vnímám pozitiva i negativa školních uniforem. Na školních uniformách se mi líbí zachování určité formálnosti oblečení žáků a také vyjádření určité pospolitosti žáků mezi sebou, či zvýšení pocitu sounáležitosti ke škole. Myslím si však, že v České republice by bylo plošné zavádění školních uniforem velmi složité, chybí zde tradice i potřebná diskuze na toto téma. Je však dobře, že stále více škol uniformy zavádí či o zavedení uvažuje a rodiče mají větší možnost výběru.

Žádný oděv nezakryje charakterové rysy člověka. Může být moderní, drahý, jednoduchý, ale nejdůležitější je vždy osoba jejího nositele. Děti jsou odrazem svých rodičů, a proto

vidím jednodušší cestu, jak odstranit problémy plynoucí ze sociálních rozdílů mezi dětmi. Rodiče ruku v ruce se školami by měli vést děti k úctě k odlišnostem a ukázat jim, jaké hodnoty jsou v životě důležité a správné.

Literatura a informační zdroje

BARBER, Barrington. Kompletní kurz kreslení. Vyd. 3. Praha: Svojtka & Co., 2012, s. 352. ISBN 978-80-256-0855-5.

FAERM, Steven. Kurz módního návrhářství. Praha: Slovart, 2011, s. 144. ISBN 978-80-7391-472-1.

KÁDNER, O., Vývoj a dnešní soustava školství. Díl třetí. Nakladatelství Československé obce učitelské. Praha 1933

KUTÍLKOVÁ, Dagmar. Vojenské odívání: Od třicetileté války od počátku 20. století. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008, s. 303. Dějiny odívání. ISBN 978-80-7106-9388.

KYBALOVÁ, Ludmila. Obrazová encyklopedie módy. Praha: Svoboda, grafické závody, 1973, s. 623. ISBN 37-006-74 09.

KYBALOVÁ, Ludmila. Od „zlatých dvacátých“ po Diora. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2009, s. 253. Dějiny odívání. ISBN 978-80-7106-149-6.

Móda, obrazové dějiny oblékání a stylu. Vyd. 1. Praha: Euromedia Group, 2013, s. 480, ISBN 978-80-4-242-4170-8.

NACHTMANOVÁ, Alena. Mezi tradicí a módou. Vyd 1. Praha: Národní památkový ústav, 2012, s. 303. ISBN 978-80-86516-51-6.

SKARLANTOVÁ, J. Oděv jako znak. Praha: Univerzita Karlova v Praze - Pedagogická fakulta, 2007, s. 224. ISBN 978-80-7290-330-6.

ŠPAČEK, Ladislav. Nová velká kniha etikety. Vyd. 2. Praha: Mladá fronta, 2008, s. 288. ISBN 978-80-204-1954-5.

[online]. [cit. 2013-08-05]. Dostupné z: <http://www.marinegarde.de/Bilder/Marine1.jpg>

[online]. [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <http://www.ff.cuni.cz/2014/04/univerzita-karlova-praze-si-7-dubna-2014-pripomnela-vyroci>

[online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <https://znova2010.signal.cz/1105/vzpominka-na-prvomajove-pruvody>

[online]. [cit. 2013-02-15]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/evropa/_zprava/ve-velke-britanii-jsou-skolni-uniformy-dlouha-leta-samozrejmosti--1105826

[online]. [cit. 2013-09-08]. Dostupné z: <http://www.dailyrecord.co.uk/entertainment/tv-radio/christine-bleakley-looks-top-of-the-form-1081245>

[online]. [cit. 2013-11-09]. Dostupné z: <http://layersandswathes.com/2011/11/09/is-it-weird-that-i-want-an-eton-school-uniform-for-my-winter-wardrobe/>

[online]. [cit. 2013-09-09]. Dostupné z: <http://gothiciri-chan.blog.cz/0801/part-iv>

[online]. [cit. 2013-09-10]. Dostupné z: <http://www.keihanenglish.blogspot.cz/2011/06/uniforms-japanese-fashion-everyone.html>

[online]. [cit. 2013-09-12]. Dostupné z: <http://www.eduin.cz/clanky/skolni-uniformy-ano-nebo-ne/>

[online]. [cit. 2014-03-18]. Dostupné z: <http://plaminkova.cz/pro-rodice/skolni-uniformy>

[online]. [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <http://parentes.cz/uniformy>

[online]. [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <http://parentes.cz/uniformy-zs>

[online]. [cit. 2014-05-31]. Dostupné z: <http://www.atlasskolstvi.cz/data/img/fotogalerie/zs/4290/big/4290-2.jpg>

[online]. [cit. 2014-05-31]. Dostupné z: http://teplicky.denik.cz/galerie/uniformy_vsichni.html?mm=26214

[online]. [cit. 2014-05-01]. Dostupné z: http://www.dinoskola.cz/pr/7419_dino_uniformy_2.jpg

[online]. [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: <http://zs-compass.cz/obrc1--50-89>

[online]. [cit. 2014-06-06]. Dostupné z: <http://mojeskola.net/skolahrou/page0040.php>

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název tématu práce v českém jazyce:	Fenomén školní uniformy
Název tématu v anglickém jazyce:	School uniform phenomenon
Akademický rok vypsání:	2010/2011
Ústav:	Ústav profesního rozvoje pracovníků ve školství (41-UPRPS)
Vedoucí práce:	Mgr. Jiří Hanuš
Řešitel:	Martina Khyrová
Datum zadání:	březen 2011
Datum zapsání:	prosinec 2011

Zásady pro vypracování:

V úvodu práce studentka ve stručnosti shrne, jak a proč uniforma vznikla, kde všude se s ní můžeme setkat. Pojedná v obecnější, filosofičtější rovině o uniformitě v odívání, vysvětlí pojmy jako je dress code a zváží, jakým způsobem se s uniformitou v módě běžně setkáváme a co tato skutečnost o společnosti a lidské povaze vypovídá.

Jádrem práce bude zmapovat a interpretovat nošení uniforem ve školách. Studentka se nejprve zmíní o zemích, kde je taková tradice zakořeněna. Těžištěm práce však bude reflexe této problematiky na našem území, v českých školách. Studentka uvede seznam škol, kde se v České republice již uniformy nosí, tyto instituce osloví a zmapuje jaké jsou jejich zkušenosti, výhody a nevýhody z uniformové kázně vyplývající. Dále provede výzkumné šetření formou dotazníku, kterým bude zjišťovat, co si veřejnost o nošení uniforem na českých školách myslí. Výsledky bude samostatně interpretovat v kontextu české společnosti a v kontextu vlastního názoru.

Ve výtvarně didaktické části studentka navrhne jak by se témata obsahově spojená s uniformitou (nejen) v odívání dala uplatnit ve výtvarném typu výuky, konkrétně navrhne

výtvarné úkoly pro výtvarnou řadu. Uvede věk žáků a typ školního zařízení, pro které by tato výtvarná řada byla vhodná.

V autorské výtvarné části zpracuje téma školní uniformy skrze vlastní kresebné návrhy autorské školní uniformy, své návrhy oděvů pak zadá zkušenému kreslíři, aby je oživil pomocí figurální kresby.

Rozsah práce: 35 stran

Rozsah příloh (výzkumný materiál): Výzkumné šetření formou dotazníku.

První státní škola zavádí uniformy. Růžová a modrá trika

Zatím je nosili jen žáci některých soukromých škol, teď je dostaly i děti na státní základce, aby se navzájem neposmívaly kvůli levnému oblečení.

PRAHA Chodhmi Základní školy Františky Plamínkové v Praze se propírají hoši v oblečení domodra jako šmolové a děvčata v růžovém jako panenky Barbie. Právě tyto barvy jsou základem nových uniform, které si všichni oblékli žáci české státní základní školy vůbec poprvé.

Uniformy jsou v Česku hodně výjimečné, dosud je znaly jen děti soukromých základních škol. Ve státních institucích se objevily naposledy v padesátých letech, kdy však ve třídách sedávali žáci s rudými pionýrskými šátky na krku.

Po vzornu Británie a populárních dětských filmů se nyní móda školních stejnostranných triček znovu Českem šíří. Kupříkladu gymnázium v Hostivici je využívá pro slavnostní příležitosti a jiné školy by je zavést měly. Základní škola Františky Plamínkové staly balíčky se stejnostrannými tričkem osm prvních zhruba sto tisíc korun. Zatím se jedná o pilotní projekt. Když se osvětlí, rozšíří se uniformy po celé škole. „K nosení uniform se každý následující rok připojí první ročníky. A za de-

První den ve škole. Prvníáci ze Základní školy Františky Plamínkové si všichni na školní uniformy teprve zvykali.

vět let je budou mít všichni žáci,“ upřesnil ředitel školy Inderich Koudele.

Když novináři hájí, poukazuje hlavně na to, jak osklivé se některé děti posmívají spolužákům kvůli neznámkovému a levnému oblečení. „Odešv bývá první a nejčastější věci, kvůli které se děti hašterí. Stej-

nokroje alespoň trochu rozdílů smažou a dají na začátku všem základem rovnomu přiležitost,“ dodal ředitel. A prvníáci jsou z nich zatím většinou nadšení.

„A studenti se soustředí na vztláání, nikoli na oblečení,“ doplnila by ho ředitelka třídy Inderichové, mlav-čí soukromé školy Open Gate mil-

ardáfe Petra Kellnera, kde mají uniformy již sedm let. Sociální rozdíly jsou důvod, proč se jednokroje podporují i některé sociologové a s výhradami i dětské psychologové.

„Dnes hájíme jedinečnost osobnosti, jedinečnost vzdělávacích cest a k tomu se podle měho soudu uniforma příliš nehodí,“ myslí si

naopak psycholog Václav Mertin. Když však psycholog slyšela ředitelku Anička se Stěpanem, nebo o rok starší Babeta s Honzou, asi by se s ním pohádali. Všichni totiž v anketě společnosti Kalibro popisali svou vysněnou školu jako místo, kde mají žáci stejné oblečení.

Kateřina Frouzová

První den ve škole Odbory chtějí více peněz pro školy

Odbory nesouhlasí se snižováním státního rozpočtu na školství. „Za chraťme vzdělanost!“ S tímto heslem všichni odboráři zahájili celonárodní publikové profesní turné. V průběhu čtyřadvaceti dnů navštíví celkem sedmáct měst.

Ombudsman má web pro děti

I děti mají své práva. S tímto heslem spustila Kancelář veřejné ochrany lidských práv novou internetovou stránku určenou dětem. Na <http://deti.ochrانة.cz> najdete informace o tom, s jakými problémy jim ombudsman může pomoci.

Do první třídy v krásném kočáře

V Přeloučci začali prvníáci neobyčejně začátek školy. Místo moderního autobusu je do školy vezl kočár. Táhl ho koně z nedalekého hřebčína v Kladrubach. (f)

Letos přibýlo žáků prvních tříd

Prvníáčů bude o 3 500 více, celkem 104 500. Nástup slavných ročníků třeba mátořka ve V Turnově. Před třemi lety chodily jen čtyři děti, dnes přibýlo na zahájení školního roku 24 škol.

Foto: Michal Šula, MF DNES

Příloha č. 2

Vážení respondenti,

jmenuji se Martina Khyrová a jsem studentkou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, oboru Vychovatelství. Právě zpracovávám bakalářskou práci na téma *Fenomén školní uniformy*. Cílem práce je zmapovat nošení školních uniforem v České republice. Byla bych Vám velice zavázána za vyplnění tohoto dotazníku. Ujišťuji Vás, že výsledky budou použity pouze ke zpracování mé bakalářské práce.

Děkuji Vám za úplné a pravdivé vyplnění dotazníku a za čas, který jste tomu věnovali.

věk.....

1. Máte představu o tom, jak vypadá školní uniforma?

- Ano
- Ne

2. Znáte nějakou školu v České republice, kde se nosí školní uniformy?

- Ano

Prosím, uveďte jakou:

- Ne

3. Vidíte v zavedení školní uniformové kázně nějaká pozitiva?

- Ano

Prosím, uveďte jaká:

- Ne
- Nepřemýšlel/a jsem o tom

4. Vidíte v zavedení školní uniformové kázně nějaká negativa?

- Ano

Prosím, uveďte jaká:

- Ne
- Nepřemýšlel/a jsem o tom

5. Souhlasili byste se zavedením školních uniforem na základních školách v České republice?

- Ano
- Ne
- Možnost vyjádřit svůj názor proč ano a proč ne:

Příloha č. 3

Vážení respondenti,

jmenuji se Martina Khyrová a jsem studentkou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, oboru Vychovatelství. Právě zpracovávám bakalářskou práci na téma *Fenomén školní uniformy*. Cílem práce je zmapování nošení školních uniforem v České republice. Byla bych Vám velice zavázána za vyplnění tohoto dotazníku. Ujišťuji Vás, že výsledky budou použity pouze ke zpracování mé bakalářské práce.

Děkuji Vám za úplné a pravdivé vyplnění dotazníku a za čas, který jste tomu věnovali.

1. Máte představu, jak vypadá školní uniforma?

- Ano
- Ne

2. Znáte nějakou školu v České republice, kde se nosí školní uniforma?

- Ano

Prosím, uveďte jakou:.....

- Ne

3. Chtěli byste na vaší škole zavést školní uniformy?

- Ano
- Ne
- Nepřemýšlel/a jsem o tom

4. Chtěli byste mít možnost rozhodnout o případném zavedení školních uniforem na vaší škole?

- Ano
- Ne
- Nepřemýšlel/a jsem o tom

5. Chtěli byste se podílet na vzledu uniforem při případném zavedení školních uniforem na vaší škole?

- Ano
- Ne
- Nepřemýšlel/a jsem o tom

Prosím, otočte list.

6. Vidíte v zavedení školní uniformové kázně nějaká pozitiva?

- Ano

Prosím, uveďte jaká:.....

- Ne
 Nepřemýšlel/a jsem o tom

7. Vidíte v zavedení školní uniformové kázně nějaká negativa?

- Ano

Prosím, uveďte jaká:.....

- Ne
 Nepřemýšlel/a jsem o tom

8. Při případném zavedení školních uniforem na vaší škole byste byli pro:

- běžné každodenní nošení
 nošení uniforem při slavnostních příležitostech školy, projektových dnech, účasti na celorepublikových soutěžích, školních olympiádách apod.